БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

5-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 103 (1107)

24 МАЙ ШАНБА 1958 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА:

Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг пленуми (1-бет).

Финляндия Республикаси Президенти Урхо Кекконеннинг Москвада бўлиши (1- бет).

ВЛКСМ Марказий Комитетида (1-бет).

Пахтадан мўл ҳосил етиштириш юзасидан олган социалистик мажбуриятимизни тўла бажариш учун курашайлик! Бизнинг мулоҳазаларимиз ва маслаҳатларимиз. Пахтачилик учун янги комплекс машиналар (2-бет).

РЕДАКЦИЯГА КЕЛГАН ХАТЛАРДАН: **Т. Файзиев, У. Кенжабоев.** — Район ташкилотлари меҳнаткашларга яқин бўлсин. **М. Ойбек, Ҳ. Носирова, Л. Табибов, А. Набихўжаев.** — Шаҳарча аҳолисининг талаблари қондирилиши керак. **А. Аҳмедова.**—Қачон тайин адресга эга бўламиз (3-бет).

ФЕЛЬЕТОН: **А. Абдусаматов.** — Нотиқ (3-бет).

О. Саидаминов. — Институтда фестиваль (4-бет).

Малий театрнинг Болгарияда бўлиши (4-бет).

Республикани ва демократияни ҳимоя қилиб... (4-бет).

Ливанда аҳвол (4-бет).

Меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларига жиддий эътибор берайлик

Мамлакатимизнинг ижодкор ва тинчликсевар халқлари коммунистик қурилиш соҳасида фидокорона меҳнат қилмоқдалар, партия ва ҳукуматимизнинг меҳнаткашлар фаровонлигини янада яшнатишга қаратилган қарорларини амалга ошириш учун астойдил курашмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети май Пленумининг қарорларини ҳамда партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалигини кескин равишда ривожлантириш, халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш, совет савдоси маданиятини тубдан яхшилаш соҳасида чиқарган қарорларини амалга оширишда совет давлат аппарати ходимлари зиммасига катта ва масъулиятли вазифалар юклатилган. Совет давлат аппарати ходимлари бу муҳим вазифаларни бекамі-кўст амалга ошириш учун ўз масъулиятларини чуқур ҳис этганлари ҳолда, виждонан сидқидиллик билан тез, аниқ ва пухта ишлашлари зарур.

Совет социалистик давлатимизнинг куч-қудрати унинг омма билан чамбарчас боғланганлигидадир. У энг оммавий ташкилот бўлган меҳнаткашлар депутатларининг Советлари орқали халқ билан ҳамиша алоқа қилиб туради, меҳнаткашларнинг талаб ва эҳтиёжлари, орзу ва тилакларини сезгирлик билан пайқаб олади ҳамда уларни изчиллик билан амалга ошириб боради. Совет давлат аппаратининг ҳаётийлиги, ўзига хос хусусияти, халқчил эканлигининг маъноси ва мазмуни ҳам худди ана шунда. Меҳнаткашларнинг маҳаллий Советлар билан узвий ва жонли алоқаси, омманинг Советлар фаолияти устидан назорат қилиб туриши совет давлат аппарати ишларини, раҳбарлик қилиш формаларини ҳамма вақт такомиллаштириб боришга ёрдам беради.

Меҳнаткашларнинг сигналлари, ҳар турли масалалар юзасидан уларнинг бирон ташкилотга арз ва шикоят билан мурожаат қилиши, у ёки бу совет идораси фаолиятини яхшилаш тўғрисидаги талаб ва истаклари — совет давлат аппаратини янада мустаҳкамлаш имкониятини беради.

Областимиздаги совет ташкилотларига меҳнаткашлардан кўплаб шикоят ва таклифлар келиб турибди. Бу халқимизнинг совет давлат аппарати ишини янада яхшилаш, халқ хўжалигимизни тўхтовсиз ривожлантириш тўғрисида катта ғамхўрлик қилаётганликларидан далолат беради. Шундай экан ҳар бир совет кишисидан тушган ариза ва шикоятга оддий бир факт деб, бефарқ қарамасдан, балки ҳар бир ариза, шикоят ва таклифни синчиклаб ўрганиш, унинг туб мазмунига етиб бориш ва тезда амалий чора кўриш давлат аҳамиятига эга бўлган муҳим ишдир.

Областимизнинг Оҳангарон, Чирчиқ, Олмалиқ шаҳар ва Оҳангарон, Қорасув район ижроия комитетларида меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятлари билан ишлаш яхши йўлга қўйилган. Бу ерларда шикоят ва аризалар билан иккинчи даражали кишилар эмас, балки раҳбар ўртоқларнинг ўзлари шуғулланадилар. Меҳнаткашларнинг шикоят ва аризалари бу ижрокомларнинг доим эътибор марказида бўлади, улар бўлимларда ариза ва шикоятларга нисбатан қай йўсинда муносабатда бўлинаётгани устидан қатъий назорат ўрнатганлар. вақти-вақти билан бу масала ижроком мажлисларида муҳокама қилиниб турилади, меҳнаткашларни қабул қилишни яхшилаш юзасидан амалий тадбирлар белгиланади.

Бироқ, шуни эътироф қилиш керакки, айрим шаҳар ва район ижроия комитетлари, бошқармалар, хўжалик ва савдо ташкилотлари, министрликлар ҳам борки, уларнинг раҳбарлари меҳнаткашларнинг хат ва шикоятларига нисбатан бюрократик муносабатда бўлмоқдалар. Ҳар бир ариза ва шикоятнинг орқасида жонли одам борлигини сезмаётирлар. Бунга мисол қилиб Қуйи Чирчиқ, Ховос, Калинин район ижрокомлари, Оққўрғон район ЗАГС бюроси ва соғлиқни сақлаш бўлимини кўрсатиш кифоя. Калинин район ижроия комитети ўртоқ Иброҳимовнинг ёрдам сўраб берган аризасини қарийб 3 ой мобайнида кўриб ҳал қилмаган бўлса, ўртоқ Қодировнинг пенсия белгилаш ҳақидаги аризасини 8 ойдан кўп вақт судраб юрган.

Оққўрғон район ЗАГС бюроси ва соғлиқни сақлаш бўлими меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларига ўтакетган даражада масъулиятсизлик билан қараганларки, ҳатто уларни рўйхатга олиб ҳам бормаганлар. Калинин район ижроия комитети ва Оққўрғон район ЗАГС бюроси ҳамда соғлиқни сақлаш бўлими меҳнаткашларнинг шикоятларига бюрократларча муносабатда бўлаётганликларини область партия комитети алоҳида кўрсатиб ўтди. Бу ташкилотлар бундан тегишли хулоса чиқариб олишлари керак.

Меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларига нисбатан бюрократик муносабатда бўлишлик фактларига мутлақо йўл қўймаслик керак. Ҳар бир хат устида чуқур фикр юргизиш, унга кечиктирмай тўғри жавоб бериш, олинган ариза ва шикоятларнинг тақдири билан қизиқиш—совет давлат аппарати ходимларининг бевосита бурчидир.

Меҳнаткашлардан олинган ариза ва шикоятларнинг кечиктирмай ҳал этилишини таъминлаш шаҳар ва район ижроия комитетларига, айниқса маҳаллий Советларнинг доимий комиссияларига боғлиқдир. Маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари ўз бўлимларида шикоят ва аризаларга қандай муносабатда бўлинаётгани устидан мунтазам контроль ўрнатишлари, сансалорлик ва бюрократизмга йўл қўяётган, меҳнаткашларнинг талаб ва эҳтиёжларига менсимай қараётган шахсларга нисбатан жиддий чора кўришлари зарур. Доимий комиссиялар мана шундай бўлимларни ва бюрократ ходимларни ўз вақтида топиб олишда ижроия комитетларга яқиндан ёрдам беришлари керак. Шунга эришмоқ керакки, белгиланган муддатда кўрилиб ҳал этилмаган биронта ҳам меҳнаткашнинг ариза ва шикояти қолмасин.

Маҳаллий партия ташкилотлари, ижроия комитетларнинг партия группалари совет аппаратларида ишнинг юргизилиши устидан, меҳнаткашларнинг истак ва талаблари, шикоят ва аризалари қайдаражада бажарилаётгани устидан назоратни кучайтиришлари ва уларни ҳал этишда маҳаллий Советларга яқиндан ёрдам бериб туришлари зарур.

Меҳнаткашларнинг талаб ва истакларига сезгирлик билан қулоқ солиб, омма билан алоқани янада мустаҳкамлайлик, уларнинг куч-ғайратларини КПСС XX съезди томонидан қўйилган улуғвор вазифаларни амалга ошириш учун курашга тўла сафарбар этайлик!

Совет Ўзбекистонида

ҚУВАСОЙ ЦЕМЕНТ ЗАВОДИ РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИНМОҚДА

ҚУВАСОЙ. КПСС XX съезди Директивалари бўйича тўла реконструкция қилинаётган Қувасой цемент заводида муҳим давр бошланди — корхонанинг биринчи навбатини фойдаланишга топширишга зўр тайёргарлик кўрилаётир.

Заводнинг хомашё бўлимида 3 та кучли тегирмон ўрнатилган. Узунлиги 150 метрлик кучли айланма печларнинг майдонларини монтаж қилиш ҳамда бетонлаш ишлари асосан тугалланмоқда. Ҳажми 2,5 минг кубометр келадиган шламбассейн қурилиши ҳам тамом бўлай деб қолди. Кўмир бўлимида сушилка барабанларини монтаж қилиш, печкага ёқилғи узатувчи механизмларни ўрнатиш ишлари ҳам тугалланмоқда. Шу билан бирга тайёр маҳсулотни — цементни сақлайдиган йирик башняли складлар кенгайтирилди.

Корхона ишчилари завод территориясини ободонлаштириш учун ҳам астойдил кураш олиб бормоқда. Бу ерда цементчиларнинг ажойиб шаҳарчаси вужудга келган. Завод атрофида уй-жой бинолари, маданий-маиший муассасалар қурилаётир. Водопровод колонкалари ўрнатилаётир.

(ЎзТАГ).

АРТЕЗИАН СУВЛАРИ БИЛАН ПАХТА МАЙДОНЛАРИ СУҒОРИЛМОҚДА

БУХОРО, (ЎзТАГ). Бухоро области территориясида ғоят катта ер ости денгизи бор. Шу билан бирга, йил сайин анча майдонлардаги ғўзаларни суғориш учун сув етишмайди.

Далаларни суғориш учун артезиан сувларидан фойдаланишга қарор қилинди. Ҳозирги вақтда пармаловчи ва қурувчиларнинг махсус отрядлари қудуқлар очмоқдалар. Бу ерда сув 30 метргача чуқурликда бўлганлиги сабабли, инженерлар сувни ер устига кўтаришнинг оригинал усулини қўлландилар. Қудуқлар ёнида темир-бетон котлованлар ва насос станциялари қурилмоқда. Дизель агрегатларининг ёрдами билан сув пахта далаларига етказиб берилади. Бундай иншоотларнинг ҳар бири кун сайин 50 гектарга яқин пахта майдонини суғоришга имкон беради.

Шафрикон, Ромтон, Вобкент ва бошқа бир қанча районларнинг колхозларида 50 дан ортиқ бундай станциялар ишлаб турибди.

Бу йил область хўжаликларида 150 тача артезиан қудуғи ва насос станцияларини ишга тушириш мўлжалланади.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР. Нукус пионерлар уйида 80 га яқин ёш натуралистлар доимий машғулот олиб борадилар. Улардан 11 ёш натуралист 1958 йилда БҚХВ иштирокчиси қилиб танланди. **Суратда:** БҚХВ иштирокчилари **Ровза Казиева** (чапда). **Заура Давлаталиева** ва **Ғаффор Султонов** (олдинда) педагог **Г. И. Дудкин** раҳбарлигида помидор кўчатларини парвариш қилмоқдалар.

Медведев фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Завод малакали қишлоқ хўжалиги кадрларини тайёрламоқда

АНДИЖОН. «Строммашина» заводининг коллективи Андижон районининг энг йирик пахтачилик хўжалиги — Сталин номли колхозни ўз оталигига олган. Корхона ишчилари ва хизматчилари қисқа вақт ичида колхозчи дўстларига мураккаб станоклар — токарлик, пардозлаш, фрезер, пармалаш станоклари ҳамда пайвандлаш аппаратларини бердилар.

Корхонанинг отоқли моделчиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Қобилжон Мўминовнинг ташаббусига қўшилган машинасозлар колхозчилардан малакали механизатор кадрлар тайёрлашга ҳаракат қилаётирлар. Заводда Андижон областидаги қишлоқ хўжалиги артелларидан келган 20 дан кўпроқ ёш колхозчилар токарлик ва слесарлик касбларини ўрганаётирлар. Корхонада колхозчи ёш механизаторлар учун махсус курслар очилиб унда ишлаб чиқариш илғорлари, шунингдек машинасозлик техникумининг ўқитувчилари дарс ўтмоқдалар. Заводнинг техника кабинетида токарлик, слесарлик, фрезировшчик, электр пайвандлаш касбини эгаллаётган колхозчи ёшларга махсус бурчак ташкил этилган. Улар бу ерда ўзларининг назарий билимларини оширадилар.

Андижон областидаги «Коммунар», «Ирмаш», Ленинск ремонт заводи ҳамда нефть промислаларида ҳам колхозчи ёшлар сафидан механизатор кадрлар тайёрлашга ёрдам кўрсатилмоқда. (ЎзТАГ).

Резина техника буюмлари заводи

НАМАНГАН областининг Поп райони марказига яқин жойда резина техника буюмлари ишлаб чиқарувчи завод қурилаётир. Ҳозир бўлажак корхонанинг бош корпуси қурилиб бўлди. Янги цехлар қурилиши ҳам жадал суръатлар билан олиб борилаётир.

Заводнинг биринчи навбати келгуси йилда фойдаланишга топширилади. (ЎзТАГ).

ПАХТАКОР КОЛХОЗЛАРДА ОВҚАТ ТАЙЁРЛАШНИНГ МАРКАЗЛАШТИРИЛГАН УСУЛИ

АНДИЖОН, (ЎзТАГ). Ленин районидаги Сталин номли колхознинг марказлаштирилган ошхонасида кун сайин бир минг кишилик овқат тайёрланмоқда. Иссиқ овқат термосларга солиниб, махсус жиҳозланган автомобилларда бир соат ичида ҳамма далачилик бригадаларига етказиб берилмоқда. Овқатларни марказлаштирилган тартибда тайёрлашга ўтиш натижасида далачилик бригадаларида ошпазлар штатини тугатиш, 30 дан ортиқ колхозчини бевосита ғўза парваришида ишлаш учун бўшатиб бериш мумкин бўлди. Ленин районидаги кўпчилик колхозлар овқат тайёрлашнинг марказлаштирилган усулига ўтдилар.

Сталин, Хўжаобод, Избоскан районларида дала ишлари билан банд бўлган колхозчи ва механизаторлар учун овқат тайёрлаб беришни қишлоқ кооперативлари ўз зиммаларига олдилар. Бу эса колхозларга бир неча юз кишини энг зарур дала ишларини бажариш учун юбориш имконини беради.

КУБАНЬ МЕХАНИЗАТОРЛАРИДАН НАМУНА ОЛИБ

ҚАРШИ, (ЎзТАГ). Ғузор МТС ходимлари ғўза парваришида ишлатилаётган машиналардан яхши фойдаланмоқдалар. Авторемонт мастерскойида хизмат қилувчи шоферлар Краснодар МТС механизаторларидан намуна олиб, слесарлик, мискорлик, пайвандчилик, темирчилик касбларини эгалладилар ва тракторчиларга ҳар қандай техника ёрдами кўрсата оладилар. Бундай мастерскойларнинг ҳар қайсисига иккинчи слесарь ҳам бириктиб қўйилган. Ремонт ишлари мураккаб бўлган вақтда бу слесардан фойдаланилади.

Машиналарга техника қаровини яхшилаш туфайли, уларнинг ғўза парваришидаги ўртача кунлик иш унуми икки гектар ортди.

ФАРҒОНА ДРАМТЕАТРИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

ТЕРМИЗ. Фарғонадаги рус драмтеатри артистлари Термиз шаҳрида икки ҳафта бўлиб ўз репертуаридаги талайгина пьесаларни намойиш қилдилар. Шу вақт ичида термизлик тамошабинлар драмтеатр томонидан кўрсатилган «Пушкин», «Портфелли киши», «Денгиз ёқасидаги уй», «Сўна» спектаклларини завқ билан кўрдилар. Н. Погодиннинг «Кремль курантлари» пьесаси термизликларда катта таассурот қолдирди.

Фарғона артистлари темирйўлчилар шаҳарчасида, Жарқўрғон нефтчилари ҳамда Денов пахтакорларига ҳам пьесалар қўйиб бердилар.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг пленуми

Кеча Ўзбекистон Коммунистик партияси Тошкент область комитетининг навбатдаги пленуми бўлиб ўтди.

Пленум «Пахтакорларнинг Москвада бўлиб ўтган Бутуниттифоқ кенгашида қабул қилинган мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлиги тўғрисида»ги масалани муҳокама қилди.

Бекобод район партия комитетининг секретари Исроил Каримов, Сирдарё район партия комитетининг секретари Иброҳим Каримов ва Оққўрғон район партия комитетининг секретари О. Усмонов ўртоқлар қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлиги тўғрисида ҳисоб бердилар.

Шунингдек пленумда андижонлик пахтакорларнинг ўзаро текшириш бригадаси бошлиғи, Андижон область ижроия комитети раиси ўртоқ А. Ҳайдаровнинг ахбороти ҳам тингланди.

Музокараларда Шайхов, Ботиров, Латипов, Қолжонов, Иброҳимов, Мажидов, Белов ва Гренадеров ўртоқлар чиқиб сўзладилар.

Пленумда Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг биринчи секретари ўртоқ С. Н. Нуритдинов нутқ сўзлади.

Пленум ишида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари С. К. Камолов, республика Министрлар Советининг раиси М. З. Мирзааҳмедов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари М. В. Муҳаммаджонов, республика Қишлоқ хўжалик министри Ж. Х. Хоназаров, КПСС Марказий Комитетининг ходими П. В. Кузнецов, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари М. И. Иброҳимов ўртоқлар иштирок этдилар.

Пленум ҳақидаги тўла ҳисобот газетамизнинг келгуси сонида эълон қилинади.

Финляндия Республикаси Президенти Урхо Кекконеннинг Москвада бўлиши

СССР Олий Совети Президиумининг ва Президиум Раиси К. Е. Ворошиловнинг таклифига мувофиқ 22 майда Москвага келган Финляндия Республикаси Президенти Урхо Кекконен ўша куни Кремлда К. Е. Ворошиловнинг ҳузурида ва Н. С. Хрушчевнинг ҳузурида бўлди.

Президентга ҳамроҳ бўлиб келган Финляндия атоқли давлат арбоблари ҳам у билан бирга бўлдилар.

Визитлар вақтида суҳбатлар бўлди. Суҳбатлар самимий, дўстона вазиятда ўтди.

Финляндия Республикаси Президенти Урхо Кекконен ва унга ҳамроҳ бўлган Финляндия давлат ва жамоат арбоблари тушдан кейин В. И. Ленин ва И. В. Сталин Мавзолейида бўлдилар ҳамда гулчамбар қўйдилар. Гулчамбар лентасига рус ва фин тилларида қуйидаги сўзлар ёзилган эди: «Финляндия Республикаси Президентидан».

Ўша куни Финляндия ташқи ишлар министри П. Ю. Хюнинен СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико ҳузурида бўлди.

Кечқурун СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. Е. Ворошилов Финляндия Республикаси Президенти Урхо Кекконен шарафига Кремлда зиёфат берди. (ТАСС).

ВЛКСМ Марказий Комитетида

ВЛКСМ Марказий Комитети 1959 йилнинг январида ўтказиладиган Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатига тайёргарлик кўришда ва уни ўтказишда комсомол ташкилотларининг иштироки масаласини кўриб чиқди.

ВЛКСМ Марказий Комитети Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатини ўтказишда ёшларнинг иштирок қилишига катта аҳамият бериб, комсомол ташкилотларига аҳоли рўйхатини ўтказиш билан боғлиқ бўлган оммавий-сиёсий ва ташкилий техникавий ишларни ўтказишда актив қатнашишни таклиф қилди.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг қарорида бундай дейилади: Комсомол ташкилотлари ўқитувчилар, олий ўқув юртларининг ўқувчилари ва техникумларнинг юқори курсларида ўқувчилар, муассасалар ва корхоналарнинг, колхозларнинг, совхозларнинг ва бошқа ташкилотларнинг комсомолларидан яхши тайёргарлиги бўлган кишиларни саноқчи, инструктор-контролёр, рўйхат бўлимларининг мудирлари ва уларга ёрдамчилар бўлиб ишлаш учун юборишлари лозим.

Комсомол ташкилотлари Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатини ўтказиш вақтида узлуксиз алоқа қилиб туришни йўлга қўйишда ҳам актив қатнашишлари, рўйхат бўлимларини, инструкторлик ва саноқ участкаларини алоқа воситалари билан жиҳозлашга ҳар томонлама ёрдам беришлари лозим. Техника воситалари билан бўладиган алоқаларни йўлга қўйишдан ташқари улар отлиқ, пиёда, чанғичилар ва моторлаштирилган командалар ёрдами билан такрорий алоқаларни йўлга қўйишга ҳам ёрдам беришлари лозим.

СССР Рассомлар союзи правлениесининг пленуми

СССР Рассомлар союзи правлениесининг 22 майда Москвада бўлган пленумида правление секретари Д. С. Суслов қарийб бир ярим йилдан иборат бўлган анча муддатни ўз ичига олган давр ҳақида сўзлаб берди. Шу давр ичида кўп воқеалар рўй берди: совет рассомларининг биринчи съезди бўлди ва бу съезд бир қанча муҳим масалаларни муҳокама қилди; Совет ҳокимиятининг 40 йиллигига бағишланган виставка ўтказилди ва бу виставка кенг кўпчиликни ғоят қизиқтирди: виставкани 4 ой ичида 1 миллион 400 минг киши келиб кўрди; социалистик давлатлар рассомларининг кенгаши ўтказилди ва бу кенгаш социалистик лагерь мамлакатларининг тасвирий санъат виставкасини ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Шу воқеаларнинг ҳар қайсиси ғоят катта аҳамиятга эга эканлиги маълум. Бутуниттифоқ юбилей виставкаси кўп миллатли совет тасвирий санъатининг кенг ва катта ҳажмдаги муваффақиятларини кўрсатиб берди, рассомларнинг асарларидаги тематиканинг кенглиги тўғрисида, улар совет кишисини — унинг ички дунёсини, руҳий хусусиятларини чуқур кўрсатаётганликлари тўғрисида муҳокама юритишга имконият берди. Юбилей виставкаси воқелигимизнинг томир уришини ҳис қилишга имкон берди, мамлакатнинг кўп республикаларидаги рассомларнинг маҳорати ошганлигини кўрсатди. Виставкада ёш моҳир рассомлар актив қатнашганлиги унинг жуда қувончли якунларидан бири бўлди: виставкада намойиш қилинган асарларнинг учдан бир қисми ёши ҳали 35 га етмаган рассомлар томонидан ижод қилинган асарлардан иборат бўлди.

Докладда ва марказий ревизия комиссиясининг раиси В. В. Сизиковнинг қўшимча докладида секретариатнинг иши тўғрисида ҳам танқидий фикрлар айтилди, бир қанча ижодий комиссияларнинг ишларидаги камчиликлар тўғрисида, санъатшунос танқидчиларнинг фаолиятини яхшилаш зарурлиги, тасвирий санъатни пропаганда қилиш савиясини ошириш тўғрисида ва бошқа кўп масалалар тўғрисида айтиб ўтилди.

Пленум программасида — безак-амалий санъатни янада ривожлантириш тўғрисида докладлар, биринчи колхоз музейини вужудга келтириш тажрибаси тўғрисида ҳамда Украинада «Рассомлар куни» ўтказиш тўғрисида ахборотлар, шунингдек ташкилий масалалар бор.

Докладлар юзасидан музокаралар бошланди. (ТАСС).

Ҳурмат тахтаси

Давлат пилла тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун область **Ҳурмат тахтасига** ёзиладилар:

Верхне-волинск районидаги **«Қизил Октябрь» колхози** (раиси **Я. Н. Пискорский,** партия ташкилотининг секретари **У. Жабборов,** агротехник **Б. Дўсматова** ўртоқлар).

Пискент районидаги **Ворошилов номли колхоз** (раиси **Толипов,** партия ташкилотининг секретари **Абдумўминов,** комсомол ташкилотининг секретари **Худойбердиев** ўртоқлар).

Шу райондаги **Шверник номли колхоз** (раиси **Йўлдошев,** комсомол ташкилотининг секретари **Г. Шин** ўртоқлар).

Ўртасарой районидаги **«Северний маяк» колхози** (раиси **С. Г. Цой,** партия ташкилотининг секретари **П. А. Цой** ўртоқлар).

Қуйи Чирчиқ районидаги **«Қизил Шарқ» колхози** (раиси **Н. Ойхўжаев,** партия ташкилотининг секретари **З. Раҳматова,** комсомол ташкилотининг секретари **У. Тандиров** ўртоқлар).

Боёвут районидаги **Карл Маркс номли колхоз** (раиси **Ю. Хўжабеков,** партия ташкилотининг секретари **Усмонов** ўртоқлар).

Жарқоқ-Тошкент газопроводи қурилишида

БУХОРО, (ЎзТАГ). Асрлар бўйи бўш ётган Қизилқум саҳроларида автомашиналар тўхтовсиз қатнаб, ҳамма жойда пармалаш станокларининг гуруллаган овози эшитилмоқда. Геологлар, геодезиячилар ва тупроқшунослар саҳронинг тобора ичкарисига томон бормоқдалар.

Бухоро-Хива провинциясида яқинда топилган табиий газнинг жуда катта запаслари саҳронинг қиёфасини ўзгартиради. Яқин йилларда бу ерда бир қанча катта корхоналар қурилади. Бу корхоналарнинг асосий хомашёси газ бўлади. Проект тузувчилар қуриладиган заводларнинг майдончаларини ҳозирда белгилаб қўйдилар.

Жарқоқ-Тошкент газ магистралига қувурларнинг дастлабки километрлари ўрнатилди. Пировардида, Жанубий Уралгача давом эттириладиган бу катта магистрал мамлакатнинг бир қанча индустриал районларида ёқилғи проблемасини тўла равишда ҳал этиш имкониятини беради, бу районларда химия саноатини ривожлантиришга хизмат қилади.

Ер ости трассаси қурилишининг бош инженери ўртоқ Кузнецов ЎзТАГ мухбирига қуйидагиларни айтди:

—Ҳозирги вақтда Жарқоқда газопроводнинг асосий иншоотларини ва газ тўплаш ҳамда ташиш пунктларини қуриш ишлари қизитиб юборилди. Бухоро яқинида кучли тақсимлаш станциясининг пойдевори қурилди. Проектда ер ости магистралининг асосий объектларида автоматизация ва телемеханикадан фойдаланиш кўзда тутилади. Шу муносабат билан махсус бўлимлар ташкил қилишга тайёргарлик кўрилмоқда.

Газопровод қурилишида маҳаллий бинокорлик материаллари кенг қўлланилмоқда. Темир-бетон буюмлар, ғишт, оҳак ва черепица ишлаб чиқарадиган бир қанча корхоналар қурилаётир. Кармана мавжуд мергел запаслари базасида цемент ва томга ёпадиган буюмлар ишлаб чиқарувчи завод қурилишига тайёргарлик кўрилмоқда. Когонда кучли қориштириш узелининг машина-ускуналари ўрнатила бошлади.

Газопровод қурувчилари Улуғ Октябрнинг 41 йиллигига бир қанча объектларни ишга тушириш, трассанинг дастлабки юз километрида жойлашган шаҳарларга ва аҳоли яшайдиган бошқа пунктларга арзон ёқилғи етказиб бериш мажбуриятини олдилар.

Ер учинчи сунъий йўлдошининг ҳаракати тўғрисида

Учинчи сунъий йўлдош 23 май эрталаб соат 6 га қадар Ер атрофини 104 марта айланиб чиқди. Йўлдошга ўрнатилган илмий аппаратлар пухта ишламоқда. Илмий приборлар билан қилинган ўлчашларнинг натижалари йўлдошдаги радиотелеметрик аппаратлар ёрдами билан мунтазам суратда берилиб турмоқда ва ер устидаги телеметрик станцияларда қайд қилинмоқда.

Ҳаво очиқ ва булутсиз бўлганда йўлдошни ва уни учирган ракетани қуёш ботгандан кейин шимолий кенгликнинг 22 градусидан жанубий кенгликнинг 19 градусигача ҳамда қуёш чиқиши олдидан жанубий кенгликнинг 38 градусидан 60 градусигача визуал кўриш мумкин. (ТАСС).

Пахтадан мўл ҳосил етиштириш юзасидан олган социалистик мажбуриятимизни тўла бажариш учун курашайлик!

Бизнинг мулоҳазаларимиз ва маслаҳатларимиз

Андижон область пахтакорлари ўзаро текшириш бригадасининг Тошкент область колхоз ва совхозларида ғўза парвариши юзасидан ўтказган текширишларининг якуни

Тошкент ва Андижон областлари пахтадан мўл ҳосил етиштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини комплекс механизациялашга эришиш юзасидан бир-бирлари билан бир неча йиллардан бери ўзаро мусобақалашиб келадилар. Бу, пахтакорларимиз ўртасидаги жуда яхши традициядир.

Бу гал биз, Андижон область пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси Тошкент областида ғўзанинг биринчи комплекс парваришини қандай уюштирилганлиги ва бу иш қандай ўтказилаётганлигини кўздан кечириш учун келган эдик. Биз тошкентликларнинг дастлабки ютуқларини кўриб қувондик, уларнинг намунали тажрибаларини ўргандик.

Пахтанинг ялпи ҳосилини кўпайтириш учун янги ерларни ўзлаштириш, партов ерларни ишга солиш катта аҳамиятга эга. Тошкентликлар бу соҳада ибрат бўларли ишлар қилганлар. Масалан, Янгийўл район колхозлари шу йилнинг ўзида баҳорикор ерлардан 1250 гектар майдонни ўзлаштириб экин экканлар. 4-«Боёвут» ва «Фарҳод» совхозлари шу пайтгача фойдаланилмай келган чўлдан 1000 гектар ерни ўзлаштирганлар. Янгидан ўзлаштирилган бу ерларга насослар ёрдами билан сув чиқарилади. Тошкент область колхоз ва совхозлари ўз пахта майдонларини бу йил 10 минг гектардан ортиқ кенгайтирганликлари қувончли бир ҳолдир.

Бу йилги об-ҳаво Тошкент пахтакорлари учун айниқса ноқулай келди. Бир неча кун давомида тўхтовсиз ёмғир ёғиб турди. Ҳисоблаб кўрилишича 20 мартдан 15 майгача ҳаммаси бўлиб 300 миллиметр ҳисобида ёғин тушибди. Бу, Тошкент области учун тушадиган ёмғирнинг қарийб бир йиллик нормасидир. Шунга қарамай, пахтакорлар ва механизаторлар экиш кампаниясини ташкилий равишда ўтказа олдилар. Экиш даврида ишнинг юқори сифатли бўлишига эришилди. Текшириш бригадамизнинг аъзолари ўнлаб далачилик бригадаларида бўлганларида квадратларнинг аниқ чиққанини, қаторларда ёш ғўзаларнинг яхши ўсаётганлигини кўриб дўстларимиз ишидан қувондилар.

Шу кунларда илғор хўжаликлар ғўза парваришини ташкилий суръатда кучайтириб юборганлар. Мирзачўл районидаги Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Брухтий раҳбарлик қилаётган «Октябрь» колхози ғўзанинг дастлабки комплекс парваришини намунали ўтказмоқда. Бу колхозда 1000 гектар ер бўлиб, шундан 900 гектарига режа сими тортиб квадрат-уялаб чигит экилганлиги бизни қувонтирди. Ҳозирги пайтда бу колхозда ғўзани механизация ёрдами билан икки томонлама ишлаш, озиқлантириш тез суръат билан ўтказилмоқда. Ғўзаларни қўл билан букетлаб чиқиш тугалланай деб қолди. Дала ишлари Бекобод, Боёвут, Ўрта Чирчиқ районларидаги илғор колхозларда бирмунча яхши уюштирилган. Область колхозлари ғўзани узунасига ва кўндалангига культивация қилиш суръатини кучайтирмоқдалар.

Шу ютуқлар билан бирга камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтиш керак. Биз область колхоз ва совхозларида бўлганимизда қатор камчиликларга йўл қўйилаётганлигини аниқладик. Областда квадрат-уялаб чигит экиш плани бажарилматанлиги бизнинг ўйлашимизча, йўл қўйилган энг катта камчиликлардандир. Белгиланган топшириқ бўйича 95 минг гектар ерга режа сими тортиб квадрат-уялаб чигит экилиши керак эди. Ваҳоланки 54 минг гектар ердан сал кўпроқ майдонга шу усулда чигит экилибди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Шораҳмедов раис бўлган Янгийўл районидаги Свердлов номли колхоз 1100 гектар ерга эга бўлишига қарамай, шундан бор-йўғи 45 гектар ерга квадрат-уялаб чигит экканлиги бизни ҳайратда қолдирди. Бундай фактларни жуда кўп келтириш мумкин.

Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари квадрат-уялаб чигит экиш планининг бажарилмай қолганлигини об-ҳаво ноқулай келганлиги билан хаспўшламоқчи бўладилар. Бу, бизнингча ишонадиган факт эмас. Ахир Мирзачўл, Боёвут ва бошқа бир қатор районларда квадрат-уялаб чигит экишни ҳар тарафлама кучайтириб юбориш ва бу соҳадаги топшириқни муваффақиятли бажариш мумкин бўлди-ку.

Ғўзани кўндалангига ишлаш юзасидан берилган топшириқни бажариш учун жуда катта майдонларда оддий усулда экилган ғўза қаторларини кўндалангига кесиш талаб қилинади. Бу материал-харажатни ортиқча сарф қилишгагина эмас, балки етиштирилаётган пахтанинг таннархини кескин ошириб юборишга сабаб бўлади.

Ҳозирги пайтда жуда кўп колхоз ва совхозлар ғўзанинг дастлабки парваришини жуда секинлик билан олиб бормоқдалар. Экишни муваффақиятли тамомлаб, чигитни ернинг табиий намига ундириб олингач, кўпгина хўжаликларнинг раҳбарлари шу билан қаноатланиб дала ишларининг боришини контроль қилмай қўйганлар.

Ҳар бир пахтакорга маълумки, гектар тўла бўлмай туриб пахтанинг ялпи ҳосилини кўпайтириб бўлмайди. Ваҳоланки тошкентлик мусобақадошларимиз шу тўғрида етарли ўйлаб кўрмаганлар.

Экин майдонларидан тўлиқ фойдаланмаслик Пискент, Бўка, Гулистон, Юқори Чирчиқ, Ўртасарой, Сирдарё район колхозларида кўплаб учрайди. Мана бир мисол. Ўртасарой районидаги Охунбобоев номли колхознинг ўртоқ Ортиқов бошлиқ бригадасининг 72 гектар ери бор. Бу бригадада увот чеккаларига, ўқариқларга шу пайтгача чигит экиб чиқилмаган. Карталарнинг пайновида 4-5 метр ер чигит экилмай қолиб кетган. Шу чигит экилмай қолинган ерлар қўшиб ҳисобланганда 4 гектарни ташкил этади.

Колхоз ерларини бу зайилда нобуд қилиш мутлақо тўғри эмас. Масъулиятни йўқотган, топширилган вазифанинг ғоят муҳимлигини унутган, ўзининг муқаддас бурчини сезмаган шахсларгина шундай қилишлари мумкин.

Бизнинг маслаҳатларимиз: гектарларнинг тўлиқ бўлиши учун шу пайтгача чигит экилмай қолган барча ерларга узоғи билан 3-4 кунда чигит экиб чиқиш, бир қарич ернинг ҳам бўш қолишига йўл қўймаслик керак. Бу, ҳосилнинг кўпайишида катта роль ўйнайди.

Мўл ҳосил етиштиришнинг факторларидан яна бири ҳар гектар ерда белгиланган миқдорда ғўза кўчати бўлишига эришишдир. Бунинг учун яганалашни тўғри ўтказиш, букетлашга зўр эътибор бериш, ғўза сийрак бўлиб қолган жойларга қўшимча чигит экишни ташкил этиш, қаторларни ҳамма вақт юмшоқ ҳолда сақлаш керак.

Лекин шунга қарамай ана шу ишларнинг ҳаммаси чидаб бўлмаслик даражада секин ўтказилаётир. Яганалашнинг агротехника юзасидан белгиланган муддати аллақачон ўтиб кетганига қарамай, область колхоз ва совхозлари 20 майгача яганалашни 57,6 процент бажарганлар. Юқори Чирчиқ, Пискент, Оққўрғон, Октябрь районларида учдан бир қисм ердаги ғўза яганаланган, холос. Бунинг устига кўпгина жойларда, масалан, республикада юқори ҳосилли ҳисобланган Оржоникидзе районида ғўзани яганалаш жуда ёмон ташкил этилган. Ваҳоланки бу районда пахта етиштиришда жуда кўп йиллик тажрибата эга бўлган уста пахтакорлар бор. Ҳозиргача Оржоникидзе районй ҳаммаси бўлиб яганалашни 23 процент бажарибди.

Яганалашнинг сифати тўғрисида ҳам гапириб ўтмоқчимиз. Верхне-волинск районидаги Свердлов номли колхозда кўндалангига кесилаётганда 50 сантиметр кенгликдаги қаторлар 35 сантиметр ўрнига 15 сантиметр кенгликда кесилаётганлигини аниқладик. Оқибатда қўл билан ғўзани букетлаб кетаётган колхозчилар иши қийинлашиб, букетлаш тўғри чиқмаётир, яъни кўндаланг қаторлар тўғри бўлмаётир. Шундай далаларда ғўзани кейинчалик икки томонлама ишлаш мумкин бўлмай қолади. Октябрь районидаги Хрушчев номли колхозда маркер ўрнатилмай ғўза кўндалангига кесилмоқда.

Қолиб кетган ерларга, ола чиққан жойларга қўшимча чигит экишни кечиктириш мутлақо мумкин эмас. Шунга қарамай бир қанча колхоз ва совхозларда бу тўғрида ўйлаб кўрилмаётир. Масалан, Сирдарё районида қарийб 3 минг гектар, Пискент районида ҳам шунча ерда, Октябрь районида 2 минг гектар ерда чигит текис униб чиқмаган.

Октябрь районидаги «Сталинчи» колхозининг 9-бригадасида биз қизиқ бир ҳисоблаш ўтказдик. Бу далаларда чигит 60х60 схемаси билан экилган экан. Биз шу бригадада 28 уяни текшириб кўрдик. Булардан 6 та уяда 4 тадан кўчат, 7 тасида 3 тадан, 4 тасида 2 тадан ва 9 тасида биттадан кўчат бўлиб, қолган 2 уяда ҳеч кўчат йўқ эди. Шундай қилиб 100 минг ўрнига бу бригадада ҳаммаси бўлиб 62 минг кўчат борлиги аниқланди. Агар кўчатнинг сийраклиги гектарга айлантирилганда бу бригадада 38 минг туп кўчат етишмайди. Бу, колхоз раҳбарларининг ўз ишларига сидқидиллик билан қарамаганликлари туфайли содир бўлган. Шундай бўлишига қарамай 1-2 тадан кўчат ўстирилаётган уяларга қўшимча чигит экиш йўлга қўйилмаган.

Бригадамиз аъзолари Сирдарё районидаги Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Бездетний раислик қилаётган колхознинг кўпгина бригадаларида бўлиб ҳайратда қолдилар. Бу бригадаларда жуда кўп ерларда ғўза сийрак бўлиб қолган. Биз мусобақадошларимизга ана шу камчиликларни дарҳол тузатиш юзасидан ўз маслаҳатларимизни бердик. Тўрт кун ўтгач, шу бригада далалари қайтадан текшириб кўрилди. Афсуски, колхоздаги ўртоқлар бизнинг маслаҳатларимизни сира ҳам амалга оширмабдилар. Ола чиққан жойларга қўшимча чигит экилмаган. Ахир бу ўз вазифасига, партиявий бурчига масъулиятсизлик билан қараш эмасми, ўртоқ Бездетний!

Бизнинг маслаҳатларимиз: 1 июнга қадар ҳамма жойда оласига чигит экишни тугаллаш керак. Бу ишни яганалаш ва букетлаш билан бирга қўшиб ўтказиш маъқулдир. Ҳар бир колхозчида ивитилган чигит бўлиши зарур. Чигит униб чиқиши ер қуриб қолганлиги туфайли мумкин бўлмаса, айниқса, адир ва бўз тупроқли, ер ости сувлари анча паст турган жойларда дарҳол чигит суви беришни маъқул кўрамиз.

Куз ва баҳор пайтларида ҳайдашдан олдин ерларга кўплаб минерал ва маҳаллий ўғит солинганлиги маълум. Баҳорда ёғингарчилик ҳаддан ташқари кўп бўлганлиги учун ана шу ўғитларнинг бир қисми ернинг пастки қатламларига сизиб кетди. Ғўзалар ҳали ёш бўлганлиги учун уларнинг илдизлари анча пастдаги ўғитдан озиқлана олмайди. Демак ғўзани дарҳол озиқлантириш талаб қилинади. Ғўзанинг ўсиши 10-12 кунга кечикаётган ҳозирги пайтда бу тадбирни амалга ошириш айниқса муҳимдир. Ваҳоланки, областда ғўзани озиқлантириш талабга жавоб бермайди, 21 майгача бу соҳадаги план 30 процент бажарилган. Ғўзани озиқлантириш Октябрь район колхозларида айниқса кечиктириб юборилмоқда. Бу ерда 9200 гектар ердан ҳаммаси бўлиб 370 гектар ердаги ғўза озиқлантирилибди. 13 та колхоздан энди 5 та колхоз ғўзани озиқлантиришга киришибди. Бу иш Ўртасарой, Сирдарё районларида ҳам орқага суриб юборилмоқда. Юқори Чирчиқ районида 4600 гектар ердан 170 гектар ердаги ғўза озиқлантирилганлиги кечириб бўлмас бир ҳолдир.

Илғор хўжаликлар ташаббуси асосида ғўзани узунасига ва кўндалангига культивация қилинаётганда бирйўла озиқлантириб кетиш катта аҳамиятга эга эканлиги амалда кўрилди. Бироқ ўғитлашдаги бу янги усул Тошкент областида кенг қўлланилмаётир. Ғўзани озиқлантириш алоҳида иш сифатида, культивациядан ажратилган ҳолда ўтказилаётир. Бу, ғўзани комплекс парвариш қилиш соҳасида вақтдан тўла фойдаланмасликка, иш унумининг пасайишига, энг зарури — пахтанинг таннархи ошиб кетишига олиб келади.

Бизнинг маслаҳатларимиз: озиқлантиришни ҳамма жойда 5 июнга қадар тугаллаш керак. Яқин 2-3 кун ичида барча культиваторларга СУЗ ўрнатиб чиқиш зарур. Ғўзани озиқлантиришда уни культивациядан ажратиб ўтказиш мутлақо мумкин эмас.

Бу йилги баҳорнинг бирмунча сернам ва салқин келаётганлиги ёввойи ўтларнинг кўплаб ўсишига имкон бермоқда. Шунинг учун пахта далаларидаги ўтларни дарҳол йўқотиш талаб қилинади. Биз Ўртасарой, Верхне-волинск, Гулистон, Бўка, Оққўрғон районларида 2-3 минглаб гектар ерлардаги ғўзани ўт босиб ётганлигини чидаб бўлмайдиган ҳол деб ҳисоблаймиз. Бу соҳада Бекобод районидаги «Чаноқ» совхозида ёмон аҳвол юз берган. Совхознинг 2760 гектар ердаги ғўзасидан 1000 гектари ўт орасида қолиб кетган.

Бизнинг маслаҳатларимиз: пахта далаларидаги ёввойи ўтларни йўқотиш учун барча механизмлардан, от-улов кучларидан кенг фойдаланиш зарур. Ғўза узунасига ва кўндалангига юқори сифатли ишланганда қишлоқ хўжалик зараркунандаларининг йўқолиб кетиши турган гап.

Ҳавонинг салқинлиги ғўзаларнинг ўсишини кечиктираётган бўлса, бунинг устига қишлоқ хўжалик зараркунандалари ҳамда касалликларининг кўпайишига имкон бермоқда. Ваҳоланки, шундай ҳол юз берганига қарамай, биз текширган колхозларда ОДНлар ишлаётганлигини кўрмадик. Биз Октябрь районидаги қарийб ҳамма колхозда зараркунандалар кўп тарқалганлигини сездик. Ваҳоланки Пахта МТСининг раҳбарлари (директори Коломейцев, бош агрономи Шчеголев ўртоқлар) ғўзаларни химиявий йўл билан ишлашга мутлақо эътибор бермаётирлар. МТСда бўлган 18 та «ОУН-4-6» агрегатидан ҳар куни атиги 2-3 тасидан фойдаланилмоқда.

Бизнинг маслаҳатларимиз: ғўзанинг нормал ривожланишига эришиш, шундай қилиб ҳосилнинг олишини таъминлаш учун экинни химиявий йўл билан ишлаш ҳозирги кундаги зарур вазифалардандир. Ғўзани зарпечак, гоммоздан сақлаш ҳам энг муҳим ишлардан ҳисобланади.

Бизнинг аниқлашимизча ғўзанинг биринчи цикл парвариши кечикаётганлигига қишлоқ хўжалик техникасидан ёмон фойдаланилаётганлиги, универсалларнинг иш унуми пастлиги сабаб бўлмоқда. Областдаги 5654 чопиқ тракторидан 1890 тасига ҳалигача культиватор ўрнатилмаган, культиватор ўрнатилган 3764 тракторнинг қанчаси шу кунларда ишлаётганлиги эса ҳисобга олинмаган. Бунинг устига от культиваторларидан мутлақо фойдаланилмаётир. Шундай аҳвол юз берганига қарамай, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ишга яроқли барча кишиларни ғўза парваришига сафарбар этмаганлар.

Сирдарё районида 276 ўрнига 240 та тракторга культиватор тиркалган. Бунинг устига шу агрегатларнинг иш унуми ҳам жуда паст. Ҳар куни 35-40 агрегат у ёки бу сабаб билан тўхтаб туради. Областда кунига 600-700 универсал ишламаётганлиги область раҳбарларини ташвишлантириши керак. Пландаги 8-10 гектар ўрнига кунига 5-6 гектар ердаги ғўза культивация қилинаётганлигини биз жуда кам деб ҳисоблаймиз.

Колхозларнинг йиллик ҳисоботларига қараганда шу йил 1 январгача областда 13668 бош от, 2658 бош ҳўкиз бор. Ваҳоланки бирор ерда от-улов кучларидан фойдаланилаётганлигини кўрмадик. Масалан, Ўртасарой районида 645 от-улов кучидан ғўза парваришида фақат 4 таси ишлатилмоқда. Чиноз районида 675 отдан 60 таси ишга туширилибди.

Ишчи кучларини ғўза парваришига тўла сафарбар этишда маҳаллий партия, совет ташкилотлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари зарур тадбирларни амалга оширмаётирлар. Улар пахтакорларнинг унумли ишлаши учун тўла шароит яратиб бермаётирлар, дала шийпонлари яхши жиҳозланмаган, болалар боғчаси ва яслилари мунтазам ишламайди, далада ишлаётганларга ўз вақтида аванслар бериб турилмайди.

Октябрь районидаги Свердлов номли колхозда кулгили иш қилинган. Бу ерда трактор-далачилик бригадаси ташкил этилган. Колхоз раиси ўртоқ Қолжонов республика партия, совет ташкилотлари қарорларини ўзбилармонлик билан амалга ошириб, ҳамма аёлларни ишдан озод қилиб юборган. Колхоздаги 55 аёл иш билан таъмин этилмаган. Бу тўғрида район партия комитетининг секретари ўртоқ Азимов хабардор бўлса ҳам колхоз раисини тартибга чақирмаган ва бу ишни тўғри амалга оширишда унга ёрдам бермаган.

Бизнинг маслаҳатларимиз: барча қишлоқ хўжалик техникасини тўла ишга солиш, от-улов кучларини далага чиқариш, энг муҳими меҳнат интизомини мустаҳкамлаш керак. Бирорта колхозчи, совхоз ишчиси ғўза парваришидан четда қолмасин. Далада ишлаётган кишиларнинг унумли меҳнат қилиши учун зарур шароит яратиб берилсин. Меҳнат кунларини ҳисобга олиш, уларга ҳақ ёзиш қаттиқ контроль қилиб турилсин.

Тошкент область колхоз ва совхозларида ғўзанинг аҳволи унча ёмон эмас. Қўлга киритилган дастлабки ютуқларини мустаҳкамлаш, ҳар гектар ерда мўл ҳосил етиштириш учун пахтакорлар ва механизаторлар яна зўр ғайрат билан фидокорона меҳнат қилишлари керак. Агар бизнинг шу маслаҳатларимиз тўла амалга оширилса, колхоз ва совхоз раҳбарлари, маҳаллий партия ва совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари ана шу камчиликларни тугатиш учун барча кучни сафарбар этсалар, биз жуда хурсанд бўлар эдик.

А. ҲАЙДАРОВ — Андижон область пахтакорлари ўзаро текшириш бригадасининг бошлиғи, область ижроия комитетининг раиси, **Б. ХУСАНОВ** — Марҳамат район партия комитетининг секретари, **Н. РАҲИМОВ** — Сталин район ижроия комитети раисининг ўринбосари, **А. СОБИРОВ** — Чинобод район ижроия комитетининг раиси, **М. ҲАСАНОВ** — Ворошилов район ижроия комитетининг раиси, **Н. ИБРОҲИМОВ** — Ленин район партия комитетининг секретари, **А. СВИРИДОВ** — область қишлоқ хўжалик бошқармасининг старший инженери, **Г. УТЯШЕВ** — 2-Андижон МТСининг бош агрономи, **Б. АБЛЯЗИМОВ** — Холдевонбек МТСининг бош агрономи, **Б. РАЖАБОВ** — Булоқбоши районидаги «Ленинизм» колхозининг бригада механиги, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, **Б. РЕНЕВ** — «Андижанская правда» газетасининг махсус мухбири.

Пахтачилик учун янги комплекс машиналар

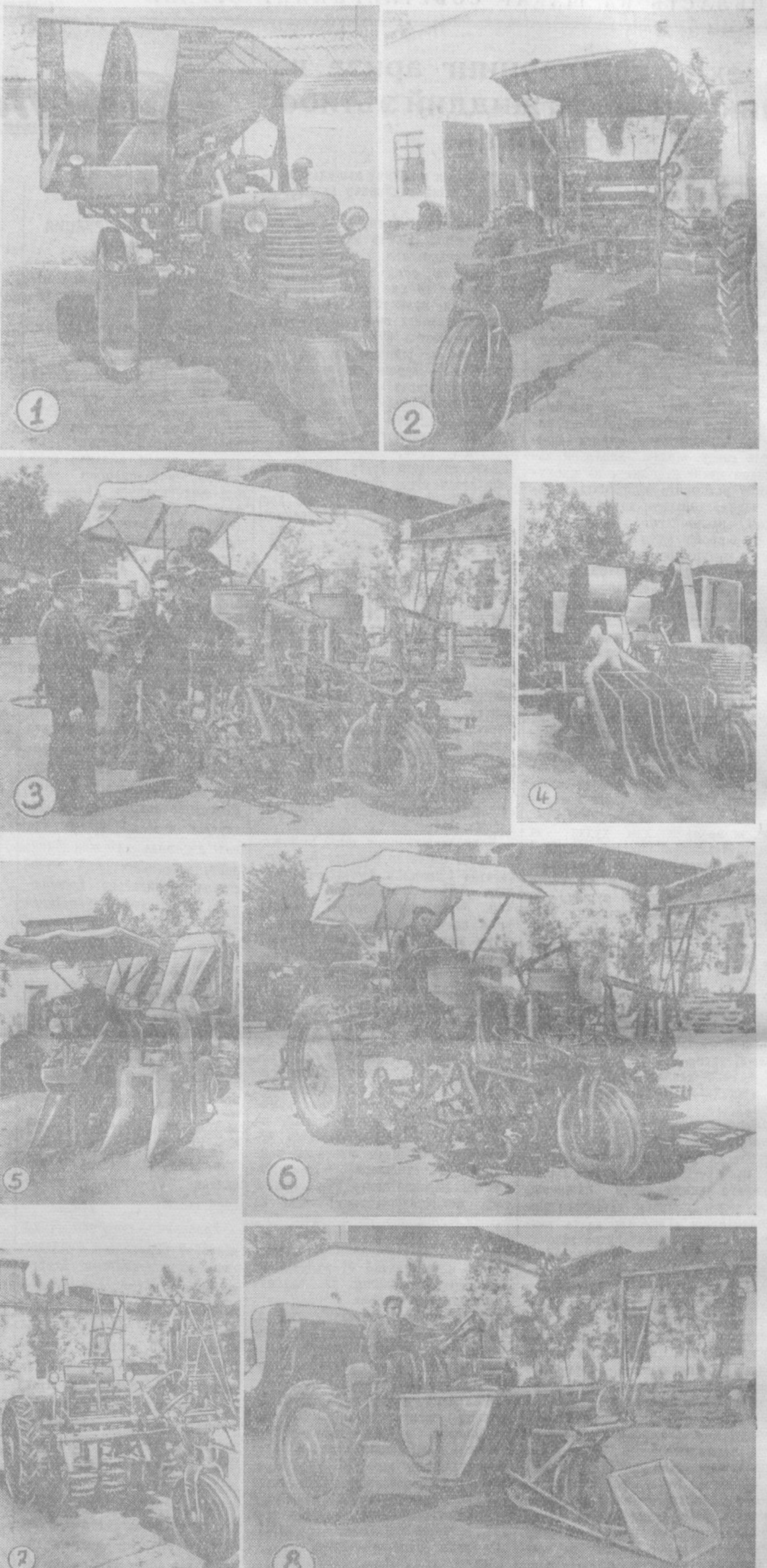

Пахтачиликни механизациялаш учун машиналар лойиҳалаш Давлат махсус конструкторлик бюроси бошқарилиши қулай ва иқтисодий жиҳатдан фойдали бўлган осма агрегатларнинг янги системасини яратиш устида ишламоқда. Янги агрегатлар 16 ва 30 от кучига эга бўлган ўзиюрар шассига тиркалади.

Бу тракторларга 26 номда машина ва асбоблар тайёрланаётир. Тракторларни Ўзбекистонда ишлаб чиқариш мўлжалланмоқда.

Янги машиналар системаси шу ҳисоб билан ишланганки, эҳтиёж туғилиб қолган тақдирда шасси рамасига уларнинг бири ўрнига иккинчисини, жумладан сеялка, культиватор, ғўзапоя юлувчи ва бошқа шунга ўхшаш асбобларни тиркаш мумкин. Юқорида айтилган асбобларни икки киши 40-45 минут ичида бирининг ўрнига иккинчисини ўрната олади.

Бюро конструкторлари ҳозир ерга уруғни зарур миқдорда квадрат-уялаб экадиган сеялкаларнинг айрим узелларини ишлашни тамомлаётирлар. Бу вазифа амалга оширилгач, пахтакор республикаларда йилига тежаб қолинган чигитдан 16 минг тонна ёғ ишлаб чиқариш имконияти туғилади.

Янги тўрт қаторли сеялка ҳозирги мавжуд сеялкалардан кўп жиҳатдан фарқ қилади. У одатдаги сеялкалардан икки баравар енгил бўлиш билан бирга, баҳоси ҳам икки баравар арзондир. Янги культиваторнинг конструкцияси соддалиги билан фарқ қилади.

Тирков машиналарини лойиҳалаштираётган инженерлар деталларни унификациялашга ҳаракат қилаётирлар. Бу машина деталларининг 70 проценти бир хилда бўлиб, улар тўрт қаторли ва олти қаторли агрегатлар учун ҳам ишлатилаберади.

Янги чанглагич-пуркагич ҳам диққатга сазовордир. Унинг ишчи органлари минералли керамикадан ишланади. Бу эса уларнинг ишлаш муддатини 6-8 баравар узайтиради. Илгариги конструкциядаги агрегатларда деталлар тез-тез ишдан чиқар, натижада заҳарли химикатлар ортиқча сарфланар эди. Яқин кунларда тупроққа суюқ аммиак соладиган агрегат синаб кўриш учун берилади.

Конструкторлар пахта ҳосилини йиғиб-териб олишни механизациялашга катта эътибор бермоқдалар. Ўзиюрар горизонтал-шпинделли пахта териш машинаси яратилди. У гидравлик усул билан бошқарилади. Ишчи органлари шундай жойлаштирилганки, ғўза туплари ҳеч қандай қаршиликсиз аппаратга киради. Ишлаб чиқариш тажрибаси шуни кўрсатдики, янги машина очилган пахтанинг 92-93 процентини териб олади.

Ярим тиркаладиган пахта териш енгил машинаси ҳам яратилди, бу машина ДТ-24 тракторига тиркалиб ишлатилади. Уни тракторга тиркаш ва ундан ажратиб олиш учун унча кўп вақт кетмайди. Шу сабабли трактордан зарур вақтларда бошқа дала ишларида ҳам фойдаланиш мумкин. Бундан ташқари, машинанинг махсус мосламаси ҳам бор. Унинг ёрдами билан ҳосилнинг қолган қисмини ҳам, ярим очилган ва очилмаган кўракларни ҳам териб олиш мумкин.

Пахтачилик учун яратилган янги комплекс машиналар қимматли техника экинларини парвариш қилишни механизациялаш ва пахта етиштириш таннархини камайтириш ҳамда қўл кучи билан қилинадиган ишларни 3-4 баравар камайтириш имконини беради.

Суратларда: 1. «СХП-0,9-1,0-1,1» ярим тиркаладиган пахта териш машинаси. 2. Харьков трактор йиғиш заводида тайёрланган 16 от кучига эга бўлган ўзиюрар шасси. 3. Ўзиюрар шасси бўлимининг етакчи конструкторлари **А. А. Грачев** (чапда) ва **А. Л. Атланов** ўртоқлар янги сеялкани ишлаб чиқариш синовига тайёрламоқдалар. 4. «СХГ-2» маркали пахта ҳосилининг, кўрак ва ғўзапоя қолдиғини йиғиш учун мосланган комбайннинг тажриба нусхаси. 5. Пахтани икки қаторлаб терадиган «СХС-1,0-1,1» горизонтал-шпинделли ўзиюрар машинасининг тажриба нусхаси. 6. «СУШ-4» тўрт қаторли осма ўғитлагич-сеялка. Бу машина уруғни зарур миқдорда квадрат-уялаб экади. Агрегатнинг ишчи органларини ўзгартириш билан ундан культиватор сифатида ҳам фойдаланса бўлади. 7. Ғўзапоя юладиган тирков машина. 8. Сочилувчан материалларни ортиш учун тайёрланган «КЛШ-1» ковш-куракли машина.

Б. Мазур фотолари (ЎзТАГ фотохроникаси).

Редакцияга келган хатлардан

Тошкент шаҳар Марказий район комсомол комитетининг органи «Марказий ҳужумчи» («Центральний нападающий») сатирик газетасида районда учраб турадиган камчиликлар, айрим ёшларнинг нотўғри ҳулқи юз-хотирсиз танқид қилинади. Мазмунли карикатуралар билан безаладиган бу газетанинг ҳар бир янги сонини шаҳар ёшлари зўр қизиқиш билан ўқийдилар. **Суратда:** Карл Маркс кўчасига қўйилган «Марказий ҳужумчи» сатирик газетасининг витринаси олдида.

В. Салов фотоси.

Район ташкилотлари меҳнаткашларга яқин бўлсин

Райондинг раҳбар ташкилотлари қуйи хўжалик ташкилотларига қанчалик яқин бўлсалар ва уларга раҳбарликни кучайтирсалар, хўжалик вазифалари шунчалик муваффақиятли ҳал этилади. Лекин бизнинг районимизда бу соҳада бир қатор камчиликлар содир бўлмоқда, оқибатда район маркази ободонлашмай қолмоқда, меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш яхшиланмай келмоқда.

Бундан қарийб 24 йил муқаддам Калинин район ижроия комитети район аппаратларини халққа, қуйи хўжалик ташкилотларига яқинлаштириш мақсадида Чуқурсой қишлоғини район марказига айлантириш ҳақида қарор чиқарди. Шундан кейин бир қатор ташкилотлар Чуқурсойга кўчиб ҳам борди. Бундан аҳоли жуда хурсанд бўлди. Нима бўлди-ю, кўп ўтмай бу ташкилотлар яна Тошкентга — Сағбон кўчасига кўчиб кетдилар. Бунга Чуқурсойда бинолар етишмагани, шунингдек район ташкилотларида ишлайдиган ўртоқларга шаҳардан қатнаб ишлаш малол келганлиги сабаб бўлди.

Кейинги йилларда Келес аҳоли яшайдиган йирик пунктга айланиб кетди. Бу ерда анчагина саноат корхоналари вужудга келди. Пахта, ғишт, консерва заводлари, жун фабрикаси ишлаб турибди, темир йўл станцияси, мева тайёрлаш пункти, нонвойхона ва бир қанча савдо ташкилотлари бор. Бунинг натижасида Келесга бир қатор район ташкилотлари, чунончи, соғлиқни сақлаш, милиция, маданият, йўл қурилиш бўлимлари, сув хўжалиги, район касалхонаси, маданият уйи, район кутубхонаси кўчирилди. Район партия конференцияси ва район Советининг сессиялари ҳам Келесда ўтказиладиган бўлиб қолди. Лекин район партия комитети ҳам, ижроком ҳам район марказига кўчиб келмасдан ҳамон ироқдан, Тошкентнинг Сағбон кўчасидан туриб раҳбарлик қилмоқдалар.

Раҳбарлик ташкилотлари район марказида бўлмаганидан кейин марказ ҳадеганда ободонлашмас экан, бу ишга район ташкилотлари бош қўшмас экан. Бунинг далили учун бир қатор мисоллар келтирамиз.

Келесни ободонлаштириш масаласига район ижроия комитети эътибор бермаётир. Кўча ва атроф санитария талабларига жавоб бермайдиган ҳолга тушиб қолган.

Сув масаласи ҳанузгача ҳал этилмай келмоқда. Бир неча минг аҳолиси бўлган Келесда атиги 2 та водопровод колонкаси бор. Бунинг устига кўпинча сув бўлмай қолади. Шунда аҳоли 2-3 километр узоқликдан сув ташиб келтиришга ёки кўлмак сувдан фойдаланишга мажбур бўлмоқда. Келес аҳолиси водопроводни тартибга солиш ҳақида ўзлари сайлаган Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Азиза Иброҳимовага мурожаат қилди. Депутатимиз юқори ташкилотларга шу хусусда роса икки ой қатнади ва масалани ижобий ҳал этди, 28 минг сўмга водопровод ўтказиш лойиҳасини тузишга эришди. Афсуски район ижроия комитети бу ишни амалга ошириб, охиригача етказишда депутатга ёрдам бермади, унга бош қўшмади. Натижада масала ҳал этилмай қолиб кетди.

Аҳолини нон билан таъминлаш масаласига эътибор берилмаётир. Бу ердаги 1-нонвойхона иши талабга асло жавоб бермайди. Нонвойхона қўли эгри кишилар қўлига топширилиб қўйилгани ҳаммани ажаблантирмоқда. В. Раҳматуллаева нонвойхонага мудирлик қилиб тўғри ишламаётир. Нон учун берилган унни талон-торож қилиб бозорга элтиб сотмоқда. Шу йилнинг 10 февралида 4 қоп ун билан бозорда қўлга тушди. Милиция органининг текширишн натижасида маълум бўлишича Раҳматуллаева февраль ойида ҳаммаси бўлиб 40 қоп чамасида, яъни 2000 килограммдан ортиқ ун сотган. Шуниси қизиқки, Раҳматуллаева илгари ҳам шу ерда ишлаб, эгри қўллиги учун бўшатилган эди. Нима учундир район матлубот жамияти уни яна савдо ишида қолдириб, эски ўрнига қайтарган.

Келесда нон билан савдо қилиш масаласини узил-кесил ҳал этиш зарур. Меҳнаткашлар нон учун Тошкентга қатнайвериб, қимматли вақтларини бекорга ўтказмасликлари керак. Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, Келесда бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қилиш ҳам аҳолининг эҳтиёжини қондирарли даражада эмас. Бу ерда битта ҳам сут-қатиқ дўкони йўқ. Шу сабабли аҳоли сут, қатиқ ва сариёғни бозордан сотиб олмоқда.

Район маркази бўлмиш Келесда ҳаммом, меҳнаткашлар учун истироҳат боғи қуриш вақти етиб келди. Ҳаммомнинг роли ва аҳамияти ҳаммага маълум. Лекин Келесда ҳаммом ҳанузгача қурилмаган. Ювиниш учун ойида икки, уч марта Тошкентга қатнайвериш жонга тегди. Бу масалаларни ҳал этмасдан нуқул орқага силтайвермаслик керак.

Агар район партия комитети ва район ижроия комитети Келесга кўчиб келганларида эди, бундай камчиликлар дарҳол кўзга ташланган ва уларни бартараф этиш чоралари кўрилган бўлур эди. Биз ташкилотларнинг Келесга кўчиб келишларини ва Келесни ободонлаштиришга бевосита шу ернинг ўзида туриб раҳбарлик қилишларини қатъий талаб этамиз.

Т. ФАЙЗИЕВ,
У. КЕНЖАБОЕВ,

КПСС аъзолари, Келес поселкасидаги 11-мактаб ўқитувчилари.

Матлубот жамиятининг иши яхшилансин

Социалистик саноатимиз йилдан-йилга аҳоли эҳтиёжи учун зарур бўлган саноат ва озиқ-овқат товарларини кўплаб ишлаб чиқармоқда. Уларни аҳолига етказиб бериш, сотиш савдо ходимларининг асосий бурчидир.

Бироқ айрим савдо ташкилотларининг раҳбарлари буни яхши тушинмаётирлар. Паркент район раҳбарларининг масъулиятсизлик билан олиб бораётган ишлари сўзимизнинг далили бўла олади.

Район матлубот жамиятининг раиси ўртоқ М. Мирсаидов ўтган йили «транспорт етишмади» каби ҳар хил важлар билан давлат томонидан районга берилган 990 кубаметр тахта ўрнига 487 кубаметр, 206 минг шифер ўрнига 146 минг шифер, 475 тонна цемент ўрнига 187 минг тонна цементни аранг ташиб келтирди.

Район матлубот жамияти ҳатто ёғ, чой, совун, попирос, тиш порошоги каби буюмларни ташиб келтиришга етарли эътибор бермаётир. Шуниси қизиқки, бу буюмларни Юқори Чирчиқ районининг савдо ходимлари бозор кунлари машинада келтириб Паркент аҳолисига сотмоқдалар.

Паркент матлубот жамияти эмас, балки Юқори Чирчиқ район савдо ташкилотлари паркентликларга яхши хизмат қилмоқда. Паркент район матлубот жамияти ходимларининг ёмон ишлаётгани ҳақида район партия, совет ташкилотлари йиғилишида кўп гап бўлади, ҳатто қарорлар ҳам чиқариладида, бироқ уларни амалга ошириш тўғрисида амалий иш бўлмайди.

Район матлубот жамияти ходимлари Паркент чорвадорлари талабига, пайчиларнинг қарорига эътибор бермай, кўчма савдо дўконларини ҳозиргача ташкил этмаганлар.

Хуллас, район матлубот жамияти шу куннинг талаби даражасида ишламаётирлар. Район партия ва ижроия комитетлари савдо хизматини яхшилашнинг конкрет тадбирларини белгилаб чиқишлари зарур.

Ю. БОҲОДИРОВ.

«Сурьат» газетасининг редактори.

Шаҳарча аҳолисининг талаблари қондирилиши керак

Ленин номли ишчилар шаҳарчасининг қиёфаси ўзгариб бормоқда: янги-янги уйлар қурилмоқда, аҳолисининг сони эса тобора ўсиб бормоқда.

Шаҳарча марказида ва унинг атрофида бир қанча завод, фабрикалар, ўқув юртлари, ўн йиллик мактаблар, туғруқхона ва касалхоналар жойлашган. Шаҳарчадаги Кисловодск, Қизил партизан каби соя-салқин катта кўчалардан троллейбус ва автомашиналар кети узилмай ўтиб туради. Лекин шаҳарчанинг аҳолиси кўп бўлишига қарамай коммунал-маиший хизмат кўрсатиш соҳасида анча камчиликлар бор.

ШАҲАРЧА ЎЗ ҲАММОМИГА ЭГА ЭМАС

Шундай катта шаҳарчада шу пайтгача ҳаммом бўлмаслиги кишини таажжублантиради. Бу ерда яшовчи меҳнаткашлар ҳаммомга тушадиган бўлсалар ўз қимматли вақтларини бекорга ўтказиб, шаҳарнинг Себзор кўчасидаги ёки Чорсувдаги, Ўрда ёки Обуховскийдаги ҳаммомларга боришга мажбур бўлмоқдалар.

Район ва шаҳар Советлари яқин 2-3 йил ичида шаҳарчада янги ҳаммом қуриб берсалар жуда яхши бўлур эди.

«ҚАДРДОН ОБКАШ»

Кишининг ҳаёт кечиришида ҳаво қандай зарур бўлса, сув ҳам шу қадар зарурдир.

Аммо шаҳар водоканал трестининг раҳбарлари жойлардаги ҳақиқий аҳвол билан танишиб иш кўрмаётганликлари натижасида аҳоли зич жойлашган айрим кўчаларга ҳанузгача водопровод трубалари ётқизилмаган. Шу сабабли Рилеев, 2-линия Кисловодский, Пятигорск, Янги арик кўчаларида яшовчи меҳнаткашлар бир-бирярим километрдан «Қадрдон обкашда» сув ташиб ичишга мажбур бўлмоқдалар. Айниқса қиш кунлари ва ёғингарчиликда шу йўсинда сув ташишлик жуда машаққат эканлигини тасаввур қилиш қийин эмас. Шу кўчаларда яшовчи сайловчилар ҳар галги сайловларда ва депутатлар билан учрашганларида ўз депутатларига водопровод қуриб бериш ҳақида мурожаат қилавериб чарчадилар. Бизларга ким ва қачон водопровод қуриб бераркин? Тошкент шаҳар ижрокоми бунга бир нарса дер!

БОЛАЛАР БОҒЧАСИГА МУҲТОЖМИЗ

Шаҳарчада ҳаммаси бўлиб 200 ўринлик иккита болалар боғчаси бор, холос. Ваҳоланки шаҳарчамизда тахминий ҳисобларга қараганда 16 мингга яқин болалар бўлиб, шулардан 4,5-5 мингги ясли ва боғча ёшидагилардир. Бундан кўриниб турибдики, 200 ўринли болалар боғчаси шаҳарча аҳолисини мутлақо қониқтирмайди.

Абу Али ибн Сино кўчасининг охирида болалар боғчаси қурилиши учун бир гектарга яқин ер ажратилганлигига роса беш йил бўлди. Ўша вақтда боғча ёшида бўлиб, болалар муассасаси йўқлигидан боғчага боролмаган болалар ҳозир улғайиб, мактабга қатнамоқдалар. Лекин ҳанузгача боғчадан дарак йўқ. Болалар боғчаси бағрида барча фарзандларимиз учун етарли жой бўлганда эди, кўпгина аёлларни ишлаб чиқаришга жалб этган, уларнинг оғир меҳнатини анча енгиллаштирган бўлар эдик. Бу ҳақда шаҳар соғлиқни сақлаш ва маориф бўлимлари, район Совети ўйлаб кўриши зарур. Бизлар бунинг натижасини кутамиз, албатта.

ЯНА АЙРИМ МУҲИМ МАСАЛАЛАР ҲАҚИДА

Янгиариқ массивида бўлган кичи кўча ва уй-жойлар қурилишидаги тартибсизликларни кўриб ажабланмаслиги асло мумкин эмас. Бу ерда юздан ошиқ хонадон янги уй қуриб олган. Участкаларнинг кўпи кўчаларга тушган. Янги уйлар қурилиши натижасида кўчалар йўққа чиқди, унинг боши бекилиб, отулов, унча-мунча транспорт нарида турсин, ҳатто одамларнинг юриши учун ўтиш жойи қолмаган. Расмона кўчага чиқиш учун хонадонлар иккинчи, ўзига қўшни бўлган хонадоннинг деворидан ошиб, экинларини босиб ўтиши керак. Шу ердаги кўчаларнинг боши очилса бундай кўнгилсиз воқеаларга ўрин қолмас эди. Район коммунал хўжалиги бўлими бу ишга бош қўшади деб умиддамиз.

Биз шаҳарчамизнинг таърифини юқорида келтирдик. Лекин бу ерда почта-алоқа бўлими, автомат-телефон йўқлиги, уёқ-буёқ бўлиб атиги 100 киши сиғадиган ярим ёзлик-ярим қишлик кинотеатр борлиги шаҳарчанинг таърифига асло мос келмаётир. Ҳар бир кишининг турмушида, оиласида айрим воқеалар, бахтсиз ҳодиса бўлиши мумкин. Врачга, тез ёрдамга, идорага телефон қилиш зарурияти туғилади. Шундай вақтларда шаҳарча халқи катта қийинчиликка дуч келмоқда. Бу ерга битта эмас, балки бир нечта автомат-телефон ўрнатиладиган бўлса ҳам жой, ҳам ундан гаплашадиганлар исталганича топилади. Бу ҳақда алоқа министрлиги ўйлаб кўриши ва тегишли чора кўриши керак.

ДЕПУТАТЛАРИМИЗ НЕГА КЎРИНМАЙДИЛАР

Ишчилар шаҳарчасида яшовчи сайловчиларнинг қайси биридан: депутатингиз ким? деб сўраманг, у билмайман деб, кимлигини сиздан аниқламоқчи бўлади. Бу бежиз эмас, албатта. Бунга депутатларимизнинг фаолиятсизликлари сабаб.

Депутатларимиз ўз сайловчилари билан тез-тез учрашиб турмайдилар, сайлов арафасида ўзларига топширилган наказларни қай даражада бажараётганликлари ҳақида хабар қилмайдилар. Шундай депутатлар жумласига Киров район Советининг депутатларидан С. М. Агапов (райпишчиторг ходими), М. Р. Ҳакимжонов (4-босмахона ишчиси), шаҳар Советининг депутатларидан К. Ражабова (МПС заводининг ишчиси), М. Ғуломов (ремонт подшипник заводи ишчиси) ўртоқлар, область Советининг депутатларидан Соҳиба Исломова каби ўртоқлар киради. Ана шу депутатларимизнинг ҳар бири юқорида қайд этиб ўтилган меҳнаткашларнинг эҳтиёжини амалга оширишга киришганларида эди, бу талабларнинг кўпчилиги аллақачон бажарилган бўлар эди.

Шуни ҳам айтиш керакки, депутатларнинг фаолиятлари устидан шаҳар Совети, айниқса Киров район Совети (раиси ўртоқ Мўминов) дурустроқ назорат қилмаётирлар.

Биз сайловчиларнинг депутатларимиздан талабимиз шуки, улар Ленин номидаги шаҳарчамизни янада обод қилиш йўлида ғайрат билан ишласинлар, сайловчилар ишончини амалда оқласинлар.

Бир группа сайловчилар номидан:

М. ОЙБЕК,
ёзувчи, академик.

Ҳ. НОСИРОВА,
12-болалар боғчасининг тарбиячиси.

Л. ТАБИБОВ,
143-сон ўрта мактаб ўқитувчиси.

А. НАБИХЎЖАЕВ,
хизматчи.

Қачон тайин адресга эга бўламиз?

Узоқдаги дўстинг ёки қариндошинг йўқлаб келса-ю, сен ёзиб берган адрес билан қидира-қидира топа олмасдан сарсон бўлса, кишининг қанчалик ҳижолат тортишини тасаввур қилиб кўринг. Не чораки, баъзан шунақа ҳижолат тортишга мажбур бўлмоқдамиз...

1946 йилда биз янги уй қурдик ва зўр хурсандчилик билан унга кўчиб кирдик. Орадан кўп ўтмай, Тошкент шаҳар Советининг қарори билан биз яшаётган кўчага Бодомзор деб чиройлик ном қўйишди. Уйимизга 67-номер белгиланди. Бироқ нима бўлди-ю, кимгадир кўчамизнинг номи ёқмабди, шу сабабли бўлса керак, унга Тимирязев номи берилди. Буниси майлику-я, лекин уйларнинг номери ҳам пала-партиш равишда ўзгартирилиб юборилди. Бу сафар уйимизнинг номери аввалги 67 ўрнига 9 бўлиб қолди.

Маҳалладагилар, «ниҳоят кўчамиз ва уйимизнинг адреси аниқ бўлди» деб қувонишди. Лекин афсуски, бу сафар ҳам уларнинг қувончи узоққа бормади. Чунки уйларимизнинг номери яна ўзгариб қолди. Хусусан бизнинг уйга 127-номер қўйилди. Кимга нима деб ўзингни оқлашни билмайсан, киши...

Ҳижолатбозлик шу билан тугаса майли эди-я! Лекин почта, милиция ва таъминот бўлимларидан келаётган хат-хабарларни ололмасдан, уларнинг қаёққа кетганидан дарак тополмай бошимиз қотмоқда. Ахир кўчанинг номи, уйнинг номери ўзгарганидан кейин қайтадан прописка қилиш, райсобез ва почтадагиларни ҳам огоҳлантириб қўйиш керак-да. Бошга тушганини кўз кўрар дейдилар. Нима ҳам қилардик. 3-4 марталаб адресимиз ўзгаргандан сўнг милиция бўлимидан бошқатдан пропискадан ўтдик, райсобез ва почтадагиларни бундан хабардор қилиб қўйдик.

Тунов куни, аниқроғи шу йилнинг 17 мартида кутилмаганда яна бир қизиқ воқеа рўй берди. Эрта билан чиқиб қарасак, уйимизнинг номери 127 эмас, 97 бўлиб қолибди! Гапнинг сирасини айтсак, маҳалладагиларнинг бировга ўз адресини беришга ҳам юраги дов бермай қолди. Аммо биз яшаётган маҳалла шаҳарнинг қайси бурчагида эканлигини айтиб беришимиз мумкин. Шивли бозоридан сал нарида, 2-трамвайнинг Бодомзор остановкаси билан туташиб кетган катта кўча бизнинг кўча бўлади. Тошкент шаҳар ижроия комитетининг Ободонлаштириш бошқармасидаги ўртоқлар уни жуда яхши биладилар.

А. АҲМЕДОВА,

Тошкент молия-иқтисод институтининг кутубхона ходими, КПСС аъзоси.

(ФЕЛЬЕТОН)

НОТИҚ

Минбарга чиқиб олиб —
«Нотиқ» сўзлади узоқ.
Ҳар гапида «масалан...
...Яъни... аммо... хўш...
бироқ...»
Тамоқ ҳўллаб сўзлади
Ками билан уч соат.
Нутқини тинглагани,
Ҳаммада битди тоқат.
Дам пахтанинг ҳақида,
Гапирар куйиб-пишиб.
Дам тоғ конларин сўзлар,
Стакандан сув ичиб.

Тема бир ёқда қолиб,
Ўтар мажлис, йиғинга,
Гап тополмай тутилиб
Ёпишар графинга.
Ҳамма кутар нутқини,
Қилса эди қисқароқ.
Уйқу келди кўзларга,
Тинмай босади эснок.
Сўзин тамом қилиб у,
Чапакни кутиб турди.
Фақат одамлар сал-пал
Бир-икки қарсак урди.
Ёнимдаги кишига

Дедим секин: «Ҳой ўртоқ,
Сўзи тамом бўлгунча,
Тоқатимиз бўлди тоқ.
Яна унинг нутқига
Чалаётирсиз чапак.
Бемаъни бир нутққа
Қарсак уриш не керак?»
«Чапагим нутққа эмас,
Сўзи тамом бўлган-чун.
Нутқига эссиз қарсак,
Гапида йўқ ҳеч мазмун».

А. АБДУСАМАТОВ.

Қаровсиз қолган кўча

Хўп кўчага кунимиз қолди-да. Биров «қаерда турасиз» деб сўраб қолгудек бўлса фалон кўчада тураман дейишга юрагимиз бетламайди, кўчанинг ниҳоятда нобоплигини юзинга солади деб, ўйларкансан, киши.

Бизнинг кўчамиздек бузуқ, қишда лой-балчиқ, ёзда эса чанг-тупроқли кўча ҳеч қаерда йўқ. Ёғингарчилик пайтларида кўча ўртасида сувнинг кўп йиғилганлигидан ховузлар пайдо бўлади ва у ер ғоз ва ўрдаклар маконига айланади.

Ҳайронмиз, шу топгача кўчани тузатай демайдилар, бу томонда киши яшамайди деб ўйлармикинларда? Бизлар ижрокомга кўп қатнадик, аризалар ҳам бердик, яқинда уч юз киши имзо қўйиб, кўчадан шикоят қилдик ҳам. Бироқ натижа бўлмаётир.

Кўча атрофида Ботаника боғи ва бир қанча заводларнинг минглаб ишчи ва хизматчилари яшайди. Кўча ҳамма вақт гавжум, серқатнов. Бироқ, темир йўл платформасидан то «Главчермет»гача бўлган қарийб 3-4 километрли масофада тротуар йўқ. Ботаника боғининг янги қурилган девори бўйлаб ўтган йили асфальт ётқизилиб қилинган тротуар лой-балчиқ тагида кўмилиб кетган. Ишга бориш учун бошқа йўл бўлмаганидан меҳнаткашлар ноилож шу кўчадан қатнашга мажбур бўлмоқдалар.

Кўча қай аҳволга тушиб қолганини кўрсатиш учун мана далиллар: кўчанинг Ботаника боғи районидаги қисмини кўча деб бўлмайди. Бу ерда намгарчилик пайтларида сув шу қадар кўп тўпланиб, машиналар ўтолмайдиган бўлиб қолди.

Темир йўл платформасидан ўтилгандан кейин то кета-кеттунча кўчанинг икки чети лой-ботқоқ, ўртаси ўнқир-чўнқир, сон-саноқсиз дўнглик ва пастликлардан иборат. Қандай машина юрмасин, дўқир-дўқирдан боши чиқмайди, машинадаги йўловчининг ичаги узулгундай бўлади, машинага тушганидан минг-минг пушаймон бўлади.

Суратда: Қорамурт кўчаси.

В. Салов фотоси.

Таъриф қилинаётган кўча қаерда экан, ноҳотки, ҳали ҳам шундай кўча бўлса деб, бундай кўчанинг борлигига ишонмасликлари ҳам мумкин. Афсуски, шундай кўча бор. Ўзбекистон Фанлар академиясининг ботаника боғи, ёки «Главчермет»га ишга тушган одам бу кўчани кўрган. Кўчанинг номи — Қорамурт, Киров районидаги энг катта кўчалардан ҳисобланади. Шу билан биргаликда, райондаги энг қаровсиз кўча ҳам худди шу.

Бу кўча бўйлаб Ботаника боғи, «Главчермет» ва водоканалнинг сон-саноқсиз машиналари қатнаб туради. Лекин кўчанинг ёмон аҳволга тушиб қолганидан юқоридаги ташкилотлардан биронтаси ҳам ташвишланмайди. Қийналиб, чайқалиб қатнаётган, баъзи вақтларда ўнқир-чўнқирликларга тиқилиб, бузилиш даражасигача бориб етаётган машиналарни кўриб ич-ичингдан ачинасан, киши.

Пиёда қатновчилар аҳволини сўрамаса ҳам бўлади. Кўчанинг теварак-атрофида «Ўзбексельмаш», лак-бўёқ, электрокабель ва бошқа саноат корхоналарининг мингдан ортиқ ишчи ва хизматчилари...

Ажабо, наҳотки шундай кўча ёзин-қишин қаровсиз ётса! Қорамурт кўчасининг ҳол-аҳволидан, йўловчиларнинг арзи-шикоятидан Киров район ижроия комитети кўп марта хабардор қилинган бўлса-ю, нечук шу топгача на ҳа ва на йўқ демаскин? Киров район ижроия комитети Қарамурт кўчасини эпга келтириш масаласини кечиктирмай ҳал этиши керак.

Т. АБДУЛЛАЕВ,
5-квартком секретари.

С. ЭРГАШЕВ,
Ботаника боғининг ишчиси.

С. ОЙХЎЖАЕВ,
Республикалараро партия мактабининг тингловчиси.

В. СОЛОПОВ,
«Ўзбексельмаш» заводининг ишчиси.

Ободончилик ишларига эътибор берилмаётир

Оҳангарон шаҳри йилдан-йилга кенгайиб, кўркамлашиб бормоқда. Бу ерда янги-янги кўчалар, кварталлар, посёлкалар бунёдга келмоқда. Ҳозирги вақтда катта Оҳангарон шаҳри қурилиши тез суръатлар билан олиб борилмоқда, унда қурилган уй-жойларнинг ҳажми қарийб 25 минг квадрат метрни ташкил этади. Бундан ташқари шаҳар меҳнаткашларидан 600 дан ортиқ киши ўз маблағлари билан уй-жой қуриб олдилар.

Уй-жой кварталлари, посёлкалар, кўчаларни ободонлаштириш ишларига ҳар йили миллион сўмлаб маблағ сарфланмоқда. Фақатгина 1957 йилда шу мақсад учун 7 миллион 126 минг сўм маблағ ажратилди. Бунинг эвазига Тешиктош посёлкасида болалар консультацияси очилди, бассейн ишга туширилди, янги шаҳар кварталлари ободонлаштирилди ва вақтинча водопровод эксплуатацияга топширилди, ҳаммом қурилди, марказий ва энергетиклар посёлкаларида, янги шаҳарда канализация қурилиши бошланди. Социалистик шаҳар аҳолисини сув билан таъминлаш бирмунча йўлга қўйилди, кончилар шаҳрининг санитария ҳолати яхшиланди.

Лекин, шунга қарамай, республикамиз кўмирчилар шаҳрини ободонлаштириш, унинг саноат корхоналари қурилишларида фидокорона меҳнат қилаётган кишиларга маданий-маиший хизмат кўрсатишда катта камчиликларга йўл қўйилмоқда. Шаҳар ижроия комитети ва унинг коммунал хўжалик бўлими (мудири ўртоқ Сухов) шаҳарни ободонлаштириш ва унинг санитария ҳолатини яхшилаш юзасидан тегишли чоралар кўрмаётирлар. Шаҳарда ҳали ҳам антисанитария ҳукм сурмоқда, хонадон ва кўчаларда ахлат уюмлари жуда кўп.

Шаҳар ижроия комитети (раиси ўртоқ В. Лисин) кўчалар ва тротуарларни тартибга келтириш юзасидан ҳеч қандай иш олиб бормаётир. Тешиктош посёлкасидаги кўчалар айниқса ёмон аҳволда. Посёлканинг Школьная, Янгиҳаёт, Чайкина каби кўчалари, шунингдек социалистик шаҳар ва шахтёрлар посёлкасидаги айрим кўчалар ўнқир-чўнқир бўлиб кетганлигидан транспорт қатнавида қийинчиликлар юз бермоқда.

Шаҳар коммунал хўжалиги ва «Ўзбекуголь» комбинати раҳбарлари кончилар яшайдиган бу посёлкаларни ободонлаштириш, кўчаларни тартибга солиш, тротуарлар қуриш иши билан шуғулланмаётирлар. Кўчаларни ёритиш ишлари ҳам сансалорликка солинмоқда. Бу иш учун кўп маблағ керак эмас. Шундай бўлишига қарамай шаҳар ижроия комитети ҳам, «Ўзбекшахстрой» трести ҳам бунга эътибор бермаётирлар.

Янги шаҳарда коллекторлар қуриш ҳамон судралмоқда. Шу билан бирга кўпгина маданий-маиший муассасалар бинолари қурилиши жуда ҳам оқсамоқда. Янги шаҳарда кинотеатр, болалар боғчалари ва яслилари бинолари қурилиши шу вақтга қадар тугалланмади, ваҳоланки, улар ўтган йили эксплуатацияга топширилиши керак эди. Туғруқхона биноси қурилишига ҳали киришилгани йўқ. 3-қурилиш бошқармаси эса бу объектлар қурилишини пайсалга солмоқда.

Шаҳар Советининг ободончилик, транспорт ва алоқа доимий комиссиялари (раислари Г. Остроброд, А. Цой ўртоқлар) бу камчиликларни бартараф қилишда, шаҳарни ободонлаштиришда шаҳар ижроия комитетига яқиндан ёрдам бермаётирлар.

Шаҳар ижроия комитети ободончилик масаласига жиддий эътибор бериши зарур.

Т. ИБРОҲИМОВ,
монтажчи инженер.

Р. КАРИМОВ,
9-шахта кончиси.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ўсимлик моддалар химияси институтининг профессор Х. Усмонов раҳбарлик қилаётган табиий полимерлар химияси лабораториясида пахта целлюлозаси асосида полимерларни синтез қилиш устида катта ишлар олиб борилмоқда. **Суратда: Х. Усмонов** ва илмий ходим **В. Садовникова** ўртоқлар ажратилган материалларнинг намуналарини кўздан кечирмоқдалар.

Б. Мазур фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Энг яхши фотосуратларга 15 та диплом берилди

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг махсус жюриси яқинда биринчи республика бадиий фотография виставкаси якунларини кўриб чиқди. Виставкага қўйилган бадиий фотосурат авторларидан уч кишига биринчи даражали, беш кишига иккинчи даражали ва етти кишига учинчи даражали дипломлар берилди.

Биринчи даражали диплом кекса фотограф М. Пенсон («Бобо», «Халқ рассоми Мусаев» суратларига), Г. Перменев («Тунги суғориш»), И. Душкин («Паровоз вагон-ремонт заводида») ўртоқларга берилди. Иккинчи ва учинчи даражали дипломлар берилган асарлар орасида «Шоликорликда» (Г. Гер), «Бўрон» (В. Рацек), «Кекса дўстларнинг учрашуви» (И. Глауберзон ва В. Сироткин), «Бўлажак пўлат эритувчилар» (Р. Шамсутдинов) ва «Қизиқарли мақола» (Б. Фомичев) каби бадиий фотосуратлар ўз композицияси ва яхши ишланиши билан диққатга сазовордир.

О. АПУХТИН.

Тошкент вокзалида туннель

Ўрта Осиёда энг йирик ҳисобланган Тошкент вокзалининг қиёфаси кейинги вақтларда тез ўзгариб бормоқда. Вокзалнинг шимол ва жанубий томонлари кенгайтирилди, болали аёллар уйи ҳамда кутиш заллари капитал ремонтдан чиқарилиб, пассажирларга қулай шароитлар яратилди.

Темир йўл Тошкент бўлимининг пассажирлар ташиш бошқармаси Тошкент вокзалини янада обод қилиш ва пассажирларнинг поездга чиқиш ва тушишларини тартибга солиш мақсадида туннель қуришга қарор қилган эди. Илгари вокзалда тўртта платформа бўлиб, поездни жўнатиш ва кутиб олишда анча қийинчиликлар туғиларди. Ҳозир мавжуд платформалар икки баравар кўпайтирилиб, пассажирлар учун қулай шароит яратилмоқда.

Вужудга келтирилаётган янги платформаларга туннель орқали чиқилади.

Шу кунларда Тошкент темир йўлига қарашли қурилиш монтаж-техника конторасининг бинокорлари туннелни биринчи июнга қадар қуриб, фойдаланишга топшириш учун ҳаракат қилаётирлар. Ўртоқ Голушко бошлиқ бетончилар бригадаси аъзолари туннелнинг мустаҳкам ва сифатли қурилиши учун курашаётирлар. Бу бригаданинг Солиҳа Юсупова, Мавлон Эгамбердиев, Йўлдош Ғозихўжаев, Анна Коршунова ва бошқа меҳнатсевар аъзолари кундалик топшириқларни 150-200 процентдан адо этмоқдалар.

З. МАМАЖОНОВА.

Янги кенг экранли кинотеатр қурилмоқда

Луначарское шоссесидаги Бульварная кўчасида кенг экранли янги кинотеатр биноси қурилаётир. Янги кинотеатр умумий майдони 8000 квадрат метр бўлган хушманзарали жойда қад кўтармоқда. У икки залдан иборат бўлиб, ҳар залга 300 тамошабин сиғади. Экраннинг бўйи 11, баландлиги эса 4,5 метрдир. Фойеда ўқишхона, концерт зали ва буфет бўлади. Бундан ташқари кинотеатр олдидаги саҳнда чиройли гулзор барпо этилиб, фонтан ўрнатилади.

Бош инженер Макарова проекти бўйича қурилаётган бу кинотеатр биносини пойтахт меҳнаткашларига тезроқ тақдим этиш учун 159-қурилиш трестининг ишчилари зўр ғайрат билан ишламоқдалар.

А. ПЎЛАТОВ.

Район марказидаги янги ёзлик кинотеатр

ПАХТА, **(«Тошкент ҳақиқати» мухбиридан).** Октябрь район маркази — Пахта қишлоқ советида шу чоққача кинотеатр биноси йўқ эди. Район маданият бўлими меҳнаткашларга маданий хизмат, айниқса кинофильмлар кўрсатишни яхшилаш мақсадида 400 киши сиғадиган ёзлик кинотеатр биносини қуриб, ишга туширди. Район марказидаги ишчи, хизматчилар ва колхозчилар турли бадиий фильмларни янги бинода қизиқиб томоша қилмоқдалар.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Юқори Чирчиқда ғўзанинг дастлабки парваришига киришилмаган“

Газетамизнинг шу йил 13 май сонида юқоридаги сарлавҳа билан мақола босилиб, унда Юқори Чирчиқ районидаги кўпгина колхозларда чигитни экиб бўлинганидан кейин хотиржам бўлиб, ғўзанинг дастлабки парваришига эътибор бермай қўйилгани танқид қилинган. 1-МТС зонасидаги колхозларда аҳвол ёмон экани кўрсатилган эди.

Юқори Чирчиқ районидаги 1-МТСдан редакциямизга хабар қилишларича мақола 1-МТС партия ташкилотининг бюро мажлисида муҳокама қилинган ва МТС адресига қилинган танқидлар тўғри деб топилган. Бюро газетада кўрсатилган камчиликларни тез вақт ичида бартараф қилиш учун тадбирлар белгилаган. МТС маъмурияти ва партия ташкилоти ғўза парваришида техникадан фойдаланишни яхшилаган.

Қурилиш темасидаги кинофильмлар фестивали

Ўзбекистон пойтахтидаги клублар ва маданият саройларида 20 майда қурилиш темасидаги кинофильмлар фестивали бошланди.

Фестиваль программасида қурилишдаги илғор методлар, техника янгиликлари, бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришни такомиллаштириш тўғрисида ҳикоя қилувчи илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмларни намойиш қилиш кўзда тутилган. Шунингдек, тамошабинлар халқ демократияси мамлакатларидаги саноат ва уй-жой қурилиши тажрибасини оммалаштиришга бағишланган фильмларни ҳам кўрадилар.

Кинофестиваль 10 июнгача давом этади. (ЎзТАГ).

Институтда фестиваль

Қозоқ хорининг чиқиши

Кўмкўк дарахтзор билан қопланган, рангба-ранг хушбўй гуллар яшнаб турган институт майдони байрам либосида. Турли шиорлар, карнавал расмлари, ҳархил лампочка билан безатилган бу майдонга студентлар, профессор-ўқитувчилар ва ҳурматли меҳмонлар қўлларида гул, юзларида табассум билан бирин-кетин кириб келадилар. Радиоузелдан берилаётган ёқимли куйлар ёшлик ва дўстлик байрамига тўпланганларни шодлантирар, ором бахш этар эди.

Соат роса 12 бўлганида горннинг янгроқ овози институт фестивалининг бошланганидан дарак беради. Совет Иттифоқининг улуғвор гимни садолари остида фестиваль байроғи кўтарилади. Институт спортчилари колоннаси майдондан саф тортиб ўтади. Фестиваль программасининг дастлабки номерлари гимнастика машқлари билан бошланади. Спортчилар катта гилам устида ва брусьеда турли гимнастика машқларини бажарадилар. Тамошабинлар биринчи разрядли Б. Меркумов ва А. Чугабоевларни қарсаклар билан табриклайдилар. Спортнинг бошқа турлари бўйича студентлар ўртасидаги мусобақа кечгача давом этди.

Кечга яқин фестиваль программасининг бадиий қисми бошланди. Ильич нурлари билан ёритилган очиқ эстрадада факультетлараро хор ва чолғу асбоблари ансамбли ҳамда яккахонларнинг кўриги бўлди. Тарих-филология факультетининг бирлашган хори «Тўй муборак», «Ғолиблар» қўшиғини завқ билан ижро этади. Студентка Хўжаева афғонча «Гулихандонам», «Шўхижафокар» қўшиқларини маҳорат билан ижро этиб, тамошабинлар олқишига сазовор бўлди. Физика-математика факультетининг бирлашган хори ва чолғу асбоблари ансамбли ҳамда қозоқ хори ижро этган номерлар ҳам муваффақиятли ўтди.

Эстрадада концерт берилаётган пайтда тамошабинларнинг бир қисми институтнинг мажлислар залида саҳна асарлари конкурсида қатнашмоқда эдилар. Бошқа бир залда эса факультетлараро драма тўгараги ҳаваскорлари кўриги бўлмоқда эди. Рус адабиёти факультетининг ҳаваскорлари А. Володиннинг «Фабрикали қиз», тарих-филология факультетининг III курс ҳаваскор студентлари эса А. Қаҳҳорнинг «Оғриқ тишлар» пьесасини кўрсатдилар. Шуниси қувончлики, IV курс студенти Н. Убайдуллаевнинг студентлар ҳаётидан олиб ёзган «Виждонсизда вафо йўқ» деган бир кўринишли пьесасини физика-математика факультети студентлари саҳнада кўрсатиб конкурсда яхши натижага эришдилар.

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтида яқинда бўлиб ўтган бу фестиваль тантаналари ўша куни ярим кечагача давом этди. Ленин комсомолининг 40 йиллиги муносабати билан ўтказилган фестивалда 150 дан ортиқ спортчи ва 600 га яқин ёш талантлар ўз маҳоратларини намойиш қилдилар. Институт фестивали ёшлик, дўстлик ва тинчлик байрамига айланиб кетди.

О. САЙДАМИНОВ.

МАЛИЙ ТЕАТРНИНГ БОЛГАРИЯДА БЎЛИШИ

СОФИЯ, 22 май. (ТАСС). ССР Иттифоқи академик Малий театрининг коллективи Болгария пойтахтида ўтказган муваффақиятли спектаклларидан кейин мамлакатнинг бошқа шаҳарларига гастролга жўнаб кетди. Театр артистлари кеча Пловдивда А. Н. Островскийнинг «Бўрилар билан қўйлар» пьесасини кўрсатдилар. Спектакль зўр муваффақият билан ўтди.

Малий театрнинг бир группа артистлари Димитровградга келиб, кеча катта концерт қўйиб берди.

СОВЕТ КАСАБА СОЮЗ ДЕЛЕГАЦИЯСИ УРУГВАЙДА

МОНТЕВИДЕО, 22 май. (ТАСС). Совет касаба союз делегацияси икки ҳафтадан кўпроқ вақтдан бери Уругвайда меҳмон бўлиб турибди. Мамлакат меҳнаткашлари делегацияни ҳамма жойда хурсандчилик билан кутиб олмоқдалар. Уругвайнинг кўпгина касаба союзлари, корхона ишчилари ва хизматчилари совет меҳнаткашларининг вакилларини фабрикаларга, заводларга, касаба союзларига келишга таклиф этмоқдалар; улардан совет халқининг ҳаёти тўғрисида сўзлаб беришни илтимос қилмоқдалар.

Совет делегацияси аъзолари пойтахтдаги бир қанча касаба союзларида бўлдилар, славянлар союзи уйини ҳамда Уругвай-Совет маданий алоқа институтини бориб кўрдилар.

Делегация кўн заводига бориб, у ерда корхонанинг иши ва ишчиларнинг иш шароити билан танишди; касаба союз раҳбарлари билан, ишчилар билан, маъмурият вакиллари билан суҳбатлашди. Совет меҳмонлари жун саноати ишчилари касаба союз федерациясида бўлдилар, Такуарембо шаҳрида бўлдилар ва Такуарембо департаментидаги бир қанча имениеларни бориб кўрдилар.

Д. ШОСТАКОВИЧГА ФРАНЦИЯ ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

ПАРИЖ, 22 май. (ТАСС). Бугун Парижда совет композитори Д. Шостаковичнинг Франция санъат ва адабиёт орденининг командори деб эълон қилиш маросими тантанали равишда ўтказилди. Д. Шостакович ажнабийлар орасида бу унвонга сазовор бўлган биринчи кишидир.

Франция ташқи ишлар министрлиги маданий-техника бўлимининг бошлиғи Роже Сейду Франция республикаси президенти ва ҳукуматининг топшириғига биноан Шостаковичга орден ва фахрий дипломни топшириб, энг йирик совет композиторларидан бири бўлган Шостаковичнинг Францияга келганлиги муносабати билан ўзининг ғоят мамнун бўлганлигини изҳор қилди.

МАРОКАШ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ НОРОЗИЛИГИ

ПАРИЖ, 22 май. (ТАСС). «Круа» газетаси 20 майда Марокашнинг шарқий чегараси яқинида рўй берган француз-марокаш мажароси тўғрисида хабар қилади. Француз қўшинларининг бўлинмаси Марокаш территориясига ўтиб олган ва марокаш ҳарбий пости жойлашган ва аҳоли яшайдиган Борж-Саф-Саф пунктини куни бўйи қуршаб турган. Марокаш ташқи ишлар министрлиги шу муносабат билан, Рабатдаги француз элчисига қатъий норозилик билдирган.

Республикани ва демократияни ҳимоя қилиб

ПАРИЖ, 22 май. (ТАСС). Француз меҳнаткашлари республиканн ҳимоя қилиб олиб бораётган курашларини бир кун ҳам бўшаштирмаётирлар. Мамлакатда республика хушёрлиги комитетлари яна кўп жойларда ташкил этилмоқда. Кейинги кунларда бундай комитетлар Финистер, Мен ва Луара, Вар, Ланди, Вандея ва Об департаментларида тузилди. Умуман бутун мамлакатда 28 та департамент комитетлари ташкил этилди.

Париж районидаги саноат корхоналарида, ўқув юртларида, давлат муассасаларида, касалхоналарда, маҳаллаларда фашизмга қарши курашувчи ўнлаб комитетлар тузилди.

Мамлакатдаги муниципал кенгашларнинг кўплари халқ оммасини республика тузумини ҳимоя қилишга сафарбар этиш ишини авж олдириб юбордилар.

«Юманите» газетасининг хабар беришига қараганда, Реюньон оролининг (Ҳинд океанида) аҳолиси республикани мардлик билан қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган француз халқи билан ўзининг бирдам эканлигини айтган. Шу оролда ўтказилган кўп кишилик митингда исёнчиларни дарҳол жазолашни талаб қилувчи резолюция қабул қилинган.

Бугун «Юманите» газетаси меҳнаткашлар оммасини ва барча демократларни республикани ҳимоя қилиш йўлидаги ҳаракатларни бўшаштирмасликка чақиради. Франция Коммунистик партияси Сиёсий бюросининг аъзоси Вальдек Роше бундай деб ёзади: «Меҳнаткашлар ва республикачилар дастлабки муҳим муваффақиятларга эришдилар, лекин кураш ҳали тамом бўлгани йўқ. Фитначилар ўз планларидан қайтганлари йўқ, республиканинг ғалабаси ҳам ҳали таъминлангани йўқ.

Шуни унутмаслик керакки, фитначилар республика органларини тугатиш ва де Голлнинг шахсий диктатурасини ўрнатиш мақсадида Францияга тазйиқ ўтказмоқ учун Жазоирда база вужудга келтирдилар.

Бу ерда, Парижнинг ўзида, де Голль ва унинг шериклари ҳукуматга ва парламентга ўз тазйиқларини кучайтирмоқдалар».

Жазоирдаги исёнчилар жазосиз қоламиз деб ният қилмоқдалар

Жазоирдаги аҳволга доир

ПАРИЖ, 22 май. (ТАСС). Ҳарбий фашист исёнининг ташкилотчилари кеча кечқурун Жазоирда «ҳокимиятни армия олсин!» деган шиор остида яна намойиш ўтказдилар. Пфлимлен ҳукумати генерал Саланга Жазоирда кенг равишда гражданлик ваколатлари ва ҳарбий ваколатлар бериб қўйган эди. Генерал Салан шу намойишда тўпланганлар олдида сўзга чиқиб, жумладан, бундай деди: «Биз ҳаммамиз бирлашганмиз, шунинг учун ҳам биз ҳаммамиз Елисей майдонидан саф тортиб ўтамиз». «Орор» газетаси «бу намойиш қатнашчилари Парижга!» деб биринчи марта қичқириб шиор ташладилар» деб ёзади.

«Эко д Алже» газетасининг директори ва айни вақтда исёнчи «ижтимоий нажот комитетининг» аъзоларидан бири бўлган Ален де Серинья матбуот конференциясида сўзлаб, «Пфлимлен ҳукумати билан келишиш сира мумкин эмас» деди.

Салан эса, бундай деди: «Биз ҳокимиятни де Голль қўлига олиб бериш учун ҳамма чораларни кўрамиз. Ҳукумат ўзининг истеъфо берганлиги тўғрисида республика президентига ариза топширишини таъминламоқ учун унга етарлик даражада тазйиқ ўтказдик».

Исёнчиларнинг бошлиқлари Жазоирдаги урушни бутун Шимолий Африкага ёйиш режаларини тузмоқдалар. Генерал Саланнинг ўзи Лондонда чиқадиган «Ивнинг стандард» газетаси мухбири билан суҳбатда бундай деди: «Зарурат бўлиб қолган тақдирда» француз қўшинларига Жазоир-Тунис чегарасидан ўтишни албатта буюраман». Шу билан бирликда Салан томонидан эълон қилинган ахборотда у француз қўшинларининг Тунис жанубида иғвогарлик билан қилаётган ҳаракатларини оқлашга уринмоқда.

Бугун демократик матбуот Жазоирда республикага қарши бошланган фитна қатнашчиларининг сурбетлик билан қилаётган даъволари ҳақида ғазабланиб ёзмоқда. «Юманите» газетаси яна бундай савол беради: «Нега ҳукумат исёнчиларга нисбатан чинакам ижтимоий нажот талаб қилаётган чораларни кўришда сусткашлик қилаётир?».

Телеграф хабар қилади

*** Халқаро илмий ходимлар федерацияси эълон қилган баёнотида ядро қуроли синовларининг тўхтатилишини талаб қилади. Федерация Совет Иттифоқининг ядро қуроли синовларини бир ўзи тўхтатганлигини табриклайди ҳамда ядро қуролига эга бўлган бошқа давлатларнинг ҳам шу хил қарор қабул қилишларини талаб этади.**

*** Лейпцигда «Химия ва пластмасса техникаси»га бағишланган илмий конференция очилди. Конференцияда Германия Демократик Республикасининг инженер, техник ва конструкторларидан 700 дан ортиқ киши, шунингдек Совет Иттифоқи, Чехословакия, Польша ва Руминиядан келган меҳмонлар қатнашмоқда. Конференция пластмассаларни янада кенг қўлланиш масалаларини ўрганади ва бу соҳада тажриба алмашишга ёрдам беради.**

*** Гданьск кемасозлик корхонасида (Польша) 10 минг тонна ҳажмли «Лениногорск» кемаси тантанали вазиятда сувга туширилди. Бу кема Совет Иттифоқи заказ қилган шу хил кемалар сериясидан биринчисидир**

*** Брюсселдаги жаҳон виставкасида кичик концерт зали биносида қисқа метражли фильмлар фестивали бошланди. Фестивалда жаҳондаги 29 мамлакат, шунингдек уч халқаро ташкилот қатнашмоқда. Совет кинематографияси фестивалга «Тошлар ҳақида қисса» номли илмий-оммабоп фильмни ва «Мирний чироғлари» ҳамда «Сурилган одам» номли иккита ҳужжатли фильмни тақдим этди.**

*** Деҳлида 1956 йил 18 апрелда имзоланган ҳинд-болгар савдо битимининг муддатини узайтириш тўғрисидаги мактублар айирбошланди. Битим муддати 1958 йил 31 декабргача узайтирилди.**

22 май. (ТАСС).

Ҳиндистон олимларининг Ўзбекистонда бўлиши

СССР Фанлар академиясининг таклифига мувофиқ Совет Иттифоқида меҳмон бўлган ҳинд олимлари делегацияси ватанига қайта туриб, Ўзбекистонда икки кун бўлди. Ҳиндистон илмий ва саноат тадқиқотлари кенгашининг директори профессор Манеклал Санкалчанд Тхакер бошчилигидаги делегация составида Ҳиндистоннинг кўзга кўринган ўн беш олими ва мутахассис бор.

Делегация аъзолари Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиумида бўлдилар.

Сўнгра ҳинд делегацияси В. И. Ленин номидаги Ўрта Осиё давлат университетининг химия факультетида бўлиб, бу ерда лабораторияларни томоша қилди. Меҳмонлар Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ботаника боғида, Физика-техника институтида, Ядро физикаси институтида ҳам бўлдилар. Делегация аъзолари Янгийўл районидаги Сталин номли колхозга бордилар, бу ерда улар коллектив хўжаликнинг экономикаси ва тузилиши билан қизиқдилар, артелнинг далаларини, механизациялаштирилган чорвачилик фермалари ва теплицаларини томоша қилдилар.

Ҳиндистонлик олимлар Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари билан танишдилар. Улар ўзбек давлат музикали драма ва комедия театрида «Тоҳир ва Зуҳра» спектаклини томоша қилдилар.

Тхакер жаноблари делегация аъзоларига Тошкентда кўрсатилган ғоят самимий меҳмондўстлик учун ташаккур билдирди, ўз экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда ўзбек халқига янги муваффақиятлар тилади.

Ҳинд олимлари делегацияси 23 майда самолетда Тошкентдан ватанига учиб кетди. (ЎзТАГ).

Америка педагоглари Тошкентга келди

Совет Иттифоқи ва Америка Қўшма Штатлари ўртасида маданий ҳамкорлик тўғрисидаги битимга мувофиқ СССРда турган Америка педагоглари делегацияси 23 майда Тошкентга келди. Делегацияга Лоуренс Дертик жаноблари бошчилик қилмоқда.

Тошкент аэродромида АҚШдан келган меҳмонларни Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг масъул ходимлари, жамоат вакиллари кутиб олдилар.

Америка педагоглари делегацияси Ўзбекистонда бир неча кун бўлади, республикада халқ маорифининг қўйилиши билан танишади. (ЎзТАГ).

Ливанда аҳвол

БАЙРУТ, 22 май. (ТАСС). Мамлакатдаги аҳвол ҳали ҳам кескинлигича қолмоқда. Байрутда, Саидада, Тирда, Наботияда ва бошқа шаҳарларда забастовкалар давом этаётир. Кеча Байрутда 6 та бомба портлади. Шулардан бири Америка университети биносининг олдида портлади. Шаҳарда забастовка икки ҳафтадан бери давом этаётганлиги сабабли озиқ-овқат етишмай қолди. Озиқ-овқатларнинг нархи 2-3 баравар ошиб кетди.

«Алкифоҳ» газетаси Байрутдаги аҳволни тасвирлаб, қуйидагиларни ёзади: «Халқ забастовкани тўхтатиш ниятида эканлигини кўрсатувчи ҳеч қандай белги йўқ. Ҳали ҳам кўп районларда ғовлар қурилмоқда, окоплар қазилмоқда. Қатъий жанг қилиш учун тайёргарлик кўрилаётганга ўхшайди».

«Телеграф» газетасининг хабарида айтилишича, Ливаннинг шимолида қўзғолончилар Барид дарёси районида полиция участкасига атака қилиб, анча жанг қилгандан сўнг бу участкани эгаллаганлар.

Тароблис шаҳридан 25 километр масофадаги Мунье қишлоғида қўзғолончилар билан «хавфсизлик кучлари» деб аталган отрядлар ўртасида тўқнашувлар бўлди. Тўқнашувда ўлганлар ва ярадор бўлганлар бор.

Аккар районида қўзғолончиларнинг 1500 кишилик отряди Халба ва Беркайил шаҳарларини ишғол қилди. «Ле суар» газетаси Тароблис районида ҳаракат қилаётган қўзғолончиларнинг отрядларида 40 мингга яқин киши бор, деб ёзмоқда.

Матбуот хабарларига қараганда, тоғлиқ Шуф райони мамлакатнинг бошқа районларидан ажратиб қўйилган.

«Ассиёсат» газетаси, Ливаннинг жанубида қўзғолончилар Хасбайя қишлоғини олганликларини хабар қилади. «Телеграф» газетаси Бекка районида қўзғолончилар яна Баалбек шаҳрига ҳужум қилиб, муниципалитет биносига ўт қўйдилар, деб ёзади.

ЛИВАНДАГИ ВОҚЕАЛАР ТЎҒРИСИДА ЯПОН ГАЗЕТАСИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

ТОКИО, 22 май. (ТАСС). «Майници» газетаси Ливандаги воқеаларни шарҳлаб, ўзининг бошмақоласида бундай деб ёзади: Ливан ҳукумати «Эйзенхауэр доктринасини» қабул қилган вақтдан бери Ливанда президент Шамуннинг ғарбпарастлик сиёсатидан ғазабланиш кучайиб бормоқда эди, ливан халқининг Америкага қарши тус олган қўзғолони мана шу ғазабнинг ифодаси бўлди.

Телевизор экранида

24 МАЙДА

19.30 Рус тилида «Петя ва мелодия» номли суҳбатли эшиттириш.

20.00 Киножурнал.

20.10 «Ўзбек совет ёзувчилари» циклидан шоир Ғафур Ғулом ижодига бағишланган эшиттириш. (ўзбек тилида).

20.35 Бадиий фильм — «Июнь кунлари».

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — (ёзги бино) — 24/V да **Алишер Навоий,** 25/V да **Жазоир, менинг ватаним!**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 25/V кундуз соат 4 да **ўзбек музика лекторийси — Москвада бўладиган Ўзбек санъати ва адабиёти декадасига композиторлар ёзган асарлар.** Лектор — музикашунос **М. Аҳмедов.** Концертда: Ўзбекистон ССР халқ артистлари, хизмат кўрсатган артистлар ва бошқалар қатнашади. 4 ва 5-абонемент ярайди. Қолган билетлар кундуз соат 3 дан сотилади.

«ИСКРА» (қишки) — кундуз соат 4-25 минутгача янги киноповесть **Янги аттракцион,** кеч 5 дан **Жиноятчилар иши.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кеч соат 6-25 минутгача янги киноповесть **Ажойиб якшанба,** кеч 8-10 минут ва 10-10 минутда **Жиноятчилар иши.**

«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун **Янги аттракцион,** кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да **Ажойиб якшанба.**

КАФАНОВ номли, «ХИВА» — **Янги аттракцион.**

«САЛЮТ» — кеч соат 8-40 минут ва 10 яримда **Жиноятчилар иши.**

Ҳамза кўчаси, 18-тупик, 111-уйда турувчи Абдулла **Аҳмедович Юсуповнинг** Чиғатой кўча, Ҳаракат проезд, 18-уйда турувчи Насиба Абдуллаевна Зоҳидовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 2-участка халқ судида кўрилади.

Чинобод проезди, 37-уйда турувчи **Екатерина Алексеевна Топоровскаянинг** шу уйда турувчи Пётр Станиславович Топоровскийдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район, 4-участка халқ судида кўрилади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
24 ва 25 майда

Катта концерт

Концертда: Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Мукаррама Турғунбоева, Фотима Борухова, Шаҳодат Раҳимова,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Эргаш Шукруллаев, Карим Алиев,** Жаҳон фестиваллари лауреатлари **Фозил Харратов, Ғафур Иноғомов,** Ўзбекистон халқ ҳофизи **Ортиқхўжа Имомхўжаев,** солистлардан **Берта Давидова, Карим Мўминов, Одил Мирзақулов, Эргаш Йўлдошев, Муҳамаджон Муҳамедов, Исҳоқ Катаев** ва «Баҳор» рақс ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 9 да бошланади.

Билетлар кундуз соат 3 дан сотилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136, Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135, Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135, Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156, Маҳаллий ахборот бўлими — 132, Секретариат — 29040. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 06008. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № Б-478.